

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

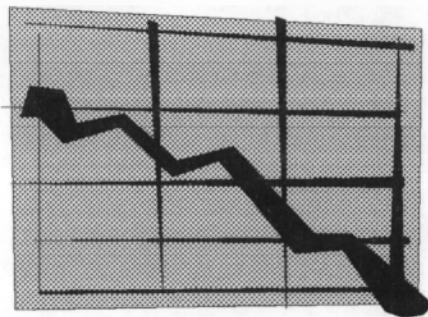
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**‘ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ
ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΎΠΑΛΛΗΛΩΝ’**

Σπουδαστής:

Γύπας Γεράσιμος

Εισηγητής Καθηγητής:

Μαυρέας Κωνσταντίνος

Κ Α Λ Α Μ Α Τ Α 1 9 9 5

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

• ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ
ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ

Σπουδαστής :

Γύπας Γεράσιμος

Εισηγητής Καθηγητής:

Μαυρέας Κωνσταντίνος

Κ Α Λ Α Μ Α Τ Α 1 9 9 5

ΑΠΕΡΩΤΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

ΑΠΕΡΩΤΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	σελ 1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1α	Από τις απαρχές της κοινωνικής ασφάλισης μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	σελ 5
	Παραπομπές 1α	σελ 9
1β	Ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	σελ 10
	Παραπομπές 1β	σελ 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΪΠΑΛΛΗΛΩΝ

2α	Το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των ταμείων ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων	σελ 13
	Παραπομπές 2α	σελ 15
2β	Οι προϋποθέσεις ασφαλιστικής κάλυψης για τους εργαζόμενους στις Ελληνικές και τις ξένες Τράπεζες	σελ 16
	Παραπομπές 2β	σελ 19
2γ	Προβλήματα που δημιουργούνται στο θεσμικό πλαίσιο: Η κρατική εποπτεία στη λειτουργία των ειδικών ταμείων	σελ 20
	Παραπομπές 2γ	σελ 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

σελ 22

Παραπομπές 3ου Κεφ.

σελ 24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

σελ 25

Παραπομπές 4ου Κεφ.

σελ 39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

ΔΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΜΟΡΦΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ - ΟΙ

«ΕΞΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ»

σελ 40

Παραπομπές 5ου Κεφ.

σελ 50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ

6α	Σύνταξη γήρατος	σελ 51
	Παραπομπές 6α	σελ 52
6β	Σύνταξη αναπηρίας	σελ 53
	Παραπομπές 6β	σελ 54
6γ	Σύνταξη θανάτου	σελ 55
	Παραπομπές 6γ	σελ 55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ - ΟΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

7α	Η έννοια των κοινωνικών παροχών ενός ασφαλιστικού οργανισμού	σελ	56
	Παραπομπές 7α	σελ	57
7β	Οι ασφαλιστικές παροχές των ειδικών ταμείων κύριας ασφάλισης για τους εργαζόμενους στις Τράπεζες	σελ	58
7γ	Οι συντάξεις που παρέχουν τα ειδικά ταμεία και το ΙΚΑ	σελ	59
	Παραπομπές 7γ	σελ	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

Η ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ ΩΣ ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ. - ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ

		σελ	65
	Επίλογος	σελ	69
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ	70
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	σελ	73

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Δ.Σ.** = Διοικητικό Συμβούλιο
- Ε.Τ.Κ.Α.Τ.** = Ενιαίο Ταμείο Κύριας Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων
- Ι.Κ.Α.** = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Ο.Τ.Ο.Ε.** = Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων
Ελλάδας.
- Σ.τ.Ε.** = Συμβούλιο της Επικράτειας
- Τ.Α.Π.** = Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού
- Τ.Σ.Π.** = Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού
- Τ.Σ.Π.Π.** = Ταμείο Συντάξεων και Πρόνοιας Προσωπικού
Αγροτικής Τράπεζας.
- Υ.Υ.Π.Κ.Α.** = Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τρόπος παροχής κύριας ασφάλισης του υπαλληλικού προσωπικού των Ελληνικών και ξένων τραπεζών που εδρεύουν στην Ελλάδα, παρουσιάζει μεγάλη ανομοιομορφία. Η παραπάνω διαπίστωση προκύπτει από το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένας ενιαίος φορέας που να αναλαμβάνει την ευθύνη της ασφάλισης της συγκεκριμένης ομάδας εργαζομένων, αλλά έξι. Οι φορείς αυτοί είναι τα πέντε ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης προσωπικού τραπεζών και το ΙΚΑ. Τα ειδικά ταμεία καλύπτουν τους εργαζόμενους στις τράπεζες Εθνικής, Ελλάδος, Κτηματικής, Αγροτικής, Ιονικής - Λαϊκής και ΕΤΒΑ ενώ το ΙΚΑ καλύπτει τους εργαζόμενους των υπολοίπων τραπεζών.

Η παρούσα μελέτη στοχεύει στο να περιγράψει τον τρόπο παροχής ασφάλισης από τα ειδικά ταμεία, τις συνέπειες που δημιουργεί η ανομοιομορφία στον τρόπο ασφάλισης, και να προσεγγίσει το ζήτημα της πορείας των ταμείων αυτών στο άμεσο μέλλον διερευνώντας τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Επίσης, γίνεται προσπάθεια να θεμελιωθεί η θέση (άποψη) του συνδικαλιστικού οργάνου των εργαζομένων (Ο.Τ.Ο.Ε.) ότι η ενοποίηση των ειδικών ταμείων σε ενιαίο φορέα ασφάλισης των τραπεζοϋπαλλήλων είναι ένας τρόπος εξασφάλισης της βιωσιμότητας του φορέα αυτού και της ομοιομορφίας στον τρόπο ασφάλισης ομοειδών ομάδων εργαζομένων.

Σαν θεμελιακή υπόθεση εργασίας της μελέτης ορίζεται ότι η ενοποίηση των ειδικών ταμείων σε ενιαίο φορέα θα εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα των ταμείων και θα άρει τις διαφοροποιήσεις στον τρόπο ασφάλισης μεταξύ ομοειδών ομάδων εργαζομένων και επομένως, θα πάψει να υφίσταται θέμα ανομοιομορφίας στην ασφάλιση της συγκεκριμένης ομάδας εργαζομένων.

Η μελέτη αυτή αποτελείται από την ενότητα των εισαγωγικών παρατηρήσεων, από οκτώ κεφάλαια, τις γενικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα του επιλόγου, που προέρχονται από τη μελέτη του προβλήματος και τέλος από ένα παράρτημα.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη του θεσμού των

κοινωνικών ασφαλίσεων στην Ελλάδα και γίνεται μια σύντομη αναφορά της εξελικτικής πορείας και των χαρακτηριστικών του θεσμού. Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζεται το θεασμικό πλαίσιο της ασφάλισης του προσωπικού Τραπεζών, το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των ειδικών ταμείων, αναφέρονται οι προϋποθέσεις ασφαλιστικής κάλυψης για τους εργαζόμενους στις Ελληνικές και ξένες τράπεζες που εδρεύουν στην Ελλάδα και τέλος εξετάζεται ο ρόλος της κρατικής εποπτείας στη λειτουργία των ειδικών ταμείων. Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στην οργανωτική δομή και στον τρόπο διοίκησης των ειδικών ταμείων. Στο τέταρτο κεφάλαιο επιχειρήται μια αναφορά στην οικονομική διαχείριση των ταμείων και συγκεκριμένα στον τρόπο με τον οποίο αυτά τα ταμεία χρηματοδοτούνται. Στο πέμπτο κεφάλαιο εξετάζονται κάποιοι από τους λόγους οι οποίοι έχουν προκαλέσει δομικές δυσμορφίες στην οικονομική διαχείριση των εξεταζόμενων ταμείων. Στο έκτο κεφάλαιο αναφέρονται οι προϋποθέσεις απονομής σύνταξης προς το υπαλληλικό προσωπικό των τραπεζών και εντοπίζονται οι διαφορές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μεταξύ ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων και ασφαλισμένων του ΙΚΑ. Στο έβδομο κεφάλαιο εξετάζονται οι παροχές των ειδικών ταμείων προς τους ασφαλισμένους τους και επιχειρήται μια σύγκριση του επιπέδου συντάξεων ανάμεσα στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ. Τέλος, στο όγδοο κεφάλαιο προτείνεται ένας τρόπος εξαλειψής της ανομοιογένειας στην ασφάλιση των τραπεζοϋπαλλήλων και ταυτόχρονα ένας τρόπος εξασφάλισης της βιωσιμότητας των εξεταζόμενων ειδικών ταμείων.

Η παρούσα μελέτη δεν αναλύει σε βάθος την οικονομική κατάσταση των ειδικών ταμείων, που θα μπορούσε αφ'ενός να αποτελέσει αντικείμενο αυτοτελούς μελέτης χωριστά για κάθε ταμείο, αφ'ετέρου κάτι τέτοιο θα ξεπερνούσε τα όρια πτυχιακής εργασίας.

Η υπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση είναι πλούσια και καλύπτει πολλές πλευρές της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Σε ότι αφορά όμως το συγκεκριμένο θέμα, με εξαίρεση κάποιες σποραδικές και σύντομες αναφορές στον περιοδικό τύπο, δεν έχει προσεγγισθεί επαρκώς και σφαιρικά.

Οι σοβαρότερες δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει η έρευνα κατά τη διάρκεια της συγγραφής της ήταν η έλλειψη δυνατότητας πρόσβασης στους προϋπολογισμούς των ειδικών ταμείων, καθώς επίσης και η δυσκολία συγκρισιμότητας των στοιχείων μεταξύ των ταμείων γεγονός που δεν επέτρεψε τη διασταύρωση των πληροφοριών και άρα την εξαγωγή ακράδαντων συμπερασμάτων.

Ευχαριστώ ολόψυχα όλους όσους με τη βοήθεια και συμπαράστασή τους, συντέλεσαν στη συγγραφή αυτής της μελέτης και κυρίως τον καθηγητή κύριο Μαυρέα Κωνσταντίνο υπεύθυνο της πτυχιακής εργασίας. Ευχαριστώ επίσης τον καθηγητή κύριο Παρασκευόπουλο Λεωνίδα για την πολύπλευρη και σημαντική του βοήθεια. Ευχαριστώ επίσης τους καθηγητές του ΤΕΙ Καλαμάτας, κυρία Σακκελαρίου Μαρία και τους κυρίους Τζανετάκη Γεώργιο και Χρήσιμο Σταύρο. Ευχαριστώ επίσης τους κυρίους Μποζανίνο Νικήτα τεχνικό και επιστημονικό συνεργάτη της ΟΤΟΕ επί ασφαλιστικών θεμάτων, Φίλιο Χαράλαμπο, Ρομπόλη Σάββα καθώς και τους υπαλλήλους της εταιρείας PRUDENTIAL Ε.Π.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1α. Από τις απαρχές της κοινωνικής ασφάλισης μέχρι τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Σε ότι αφορά την εξέλιξη του θεσμού των κοινωνικών ασφαλίσεων στον Ελληνικό χώρο, παρατηρούμε ότι αυτός έχει σημαντικές καταβολές. Αν ανατρέξουμε στα βάθη των αιώνων διαπιστώνουμε ότι έννοιες και μέτρα που να σχετίζονται με την ευρύτερη έννοια της κοινωνικής προστασίας εμφανίζονται από αρχαιοτάτων χρόνων.

Ιχνη κοινωνικής ασφάλισης κάνουν την εμφάνισή τους στην αρχαία Ελλάδα από τον 6ο κιάλας π.χ. αιώνα με το θεσμό κάποιων αιρετών γιατρών, των "δημοσιευόντων ιατρών", που καλούνταν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους προς τους πολίτες έναντι κάποιας αμοιβής, η οποία συγκεντρωνόταν από υποχρεωτικές εισφορές των πολιτών.

Ως μέτρο κοινωνικής πολιτικής και μάλιστα, πιά ειδικά, σαν σύνταξη αναπηρίας είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν τα βοηθήματα που χορηγούνταν στους ανάκανους για εργασία πολίτες από την Εκκλησία του Δήμου στην αρχαία Αθήνα.

Τη Βυζαντινή περίοδο η κοινωνική προστασία στηρίζονταν στις αρχές της φιλανθρωπίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης και εφαρμοζόταν μέσω ορφανοτροφείων, γηροκομείων και άλλων κοινωφελών ιδρυμάτων. Την περίοδο εκείνη ιδρύονται και τα πρώτα νοσοκομεία. Ως ιδρυτές τους θεωρούνται η Αγία Ελένη και ο Συγκλητικός Εύβουλος.

Στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα σαν μορφές κοινωνικής ασφάλισης μπορούμε να θεωρήσουμε τις συντεχνιακές ενώσεις εργαζομένων, οι οποίες οργάνωναν ειδικά συστήματα κοινωνικής προστασίας με σκοπό την αντιμετώπιση διαφόρων κινδύνων που απειλούσαν τα μέλη της κάθε κοινότητας και οι οποίες αντλούσαν τα κεφάλαιά τους από εισφορές των μελών τους (1).

Ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων εμφανίζεται σχεδόν αμέσως μετά τη σύσταση του Ελληνικού κράτους. Αρχικά θα πάρει την μορφή της παροχής πρόνοιας στα επιζώντα μέλη των οικογενειών των εργαζομένων και σταδιακά πήρε τη σύγχρονη ασφαλιστική μορφή, της κάλυψης δηλαδή κατά των κινδύνων του γήρατος, της αναπηρίας και του θανάτου⁽²⁾. Πρώτος ασφαλιστικός οργανισμός θεωρείται το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT), που ιδρύθηκε με Διάταγμα της 18-12-1836, η λειτουργία του οποίου όμως άρχισε με το νόμο ΧΛΘ΄ της 29-7-1861.

Ουσιαστικά οι πρώτοι που θα τύχουν ασφάλισης στην Ελλάδα είναι αυτοί που αμείβονται από το κράτος. Οι δάσκαλοι και οι στρατιωτικοί έχουν δικά τους ταμεία συντάξεων από το 1855 και 1858, αντίστοιχα, καθώς επίσης και οι αξιωματικοί του πολεμικού ναυτικού από το 1856, ενώ από το 1861 λαμβάνεται πρόνοια για την ασφάλιση και των δημοσίων υπαλλήλων.

Μελετώντας την ίδρυση των πρώτων αυτών ασφαλιστικών οργανισμών μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο θεσμός δεν δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες των εργαζομένων που είχαν τη μεγαλύτερη ανάγκη κοινωνικής προστασίας, αλλά χρησιμοποιήθηκε από την κρατική εξουσία ως μηχανισμός ενσωμάτωσης ορισμένων κοινωνικών ομάδων που η απασχόλησή τους συνδεόταν με πλευρές διαχείρισης της κρατικής εξουσίας (3). Χαρακτηριστικά μπορεί να αναφερθεί ο νόμος περί μεταλλείων του 1861 ο οποίος προέβλεπε την ίδρυση ασφαλιστικού ταμείου για τους εργάτες των μεταλλείων, η εφαρμογή του οποίου άρχισε το 1882 ενώ η ασφάλιση των εργατών μεταλλείων άρχισε ουσιαστικά το 1901 (4).

Τα πρώτα στάδια ανάπτυξης του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων χαρακτηρίζονται από την έλλειψη οποιασδήποτε κρατικής προσπάθειας για τη

δημιουργία ενός Γενικού Κρατικού Ασφαλιστικού Οργανισμού. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζε η χώρα την εποχή εκείνη, προκάλεσε έντονες κοινωνικές αντιθέσεις. Διάφορες επαγγελματικές ομάδες αναλαμβάνουν για λογαριασμό τους την πρωτοβουλία δημιουργίας ενός ασφαλιστικού οργανισμού, ο οποίος θα κάλυπτε τις βασικές ανάγκες των ασφαλισμένων του. Δημιουργήθηκαν έτσι διάφοροι ασφαλιστικοί οργανισμοί (κλαδικά ασφαλιστικά ταμεία), που κάλυπταν τις ανάγκες διαφόρων επαγγελματικών ομάδων⁽⁵⁾.

Από το 1861 μέχρι την ίδρυση του ΙΚΑ, το 1934, τα κλαδικά ασφαλιστικά ταμεία πολλαπλασιάστηκαν με ραγδαίους ρυθμούς. Σε αυτόν τον πολλαπλασιασμό συντέλεσε και ο «περί σωματείου» νόμος του 1914 μαζί με το τροποποιητικό του διάταγμα της 15-5-1920 «περί επαγγελματικών σωματείων», ο οποίος παρείχε προς τα εργατικά σωματεία τη δυνατότητα να ιδρύουν "αλληλοβοηθητικά ταμεία" και τα οποία θα τελούσαν υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του κράτους και θα είχαν τη μορφή νομικού προσώπου. Όπως ήταν φυσικό, παρακινούμενα από το νόμο αυτό αρκετά εργατικά συνδικάτα ίδρυσαν αλληλοβοηθητικά ταμεία με σκοπό την παροχή προς τα μέλη τους ιατρικής περίθαλψης, επιδομάτων ασθενείας, συντάξεων (γήρατος, αναπηρίας και θανάτου) καθώς επίσης και βοηθημάτων σε περιπτώσεις ανεργίας.

Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα από τη Μ. Ασία δημιούργησε μετά το 1922 επιπρόσθετα προβλήματα στην αγορά εργασίας με την ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού ανασφάλιστων εργαζομένων. Αυτό το γεγονός καθώς επίσης και τα προβλήματα των πολλών και μικρών κλαδικών ταμείων οδήγησαν την τότε κυβέρνηση στη θέσπιση νόμου για την εξεύρεση λύσεων. Συγκεκριμένα ψηφίζεται ο Ν. 2868/22 ο οποίος επέβαλε την υποχρεωτική ασφάλιση για την περίπτωση ασθένειας, γήρατος, θανάτου και γενικά ανικανότητας προς εργασία κάθε προσώπου μή αυτοτελώς εργαζόμενου σε βιομηχανική, βιοτεχνική ή εμπορική επιχείρηση. Η ασφάλιση αυτή θα διενεργούνταν από τους ήδη υπάρχοντες ασφαλιστικούς οργανισμούς ή από νέους που θα ιδρύονταν βάσει του νόμου.

Η εφαρμογή στην πράξη του προαναφερθέντος νόμου μάλλον δεν επέφερε τις αλλαγές που οραματίστηκαν οι εμπνευστές του, καθώς μετά το 1925 τα ασφαλιστικά ταμεία πολλαπλασιάστηκαν με γοργούς ρυθμούς, ενώ μεγάλες κατηγορίες εργαζομένων παρέμεναν ακόμα ανασφάλιστες, είτε επειδή δεν είχαν μόνιμο εργοδότη, π.χ. οικοδόμοι, είτε επειδή ο αριθμός αυτών που απασχολούνταν σε κάθε επιχείρηση ήταν μικρός, όπως συνέβαινε με τους υπαλλήλους εμπορικών καταστημάτων, εστιατορίων, καφενείων, βιοτεχνικών επιχειρήσεων κ.λ.π. και ως εκ τούτου δεν υπήρχαν οι οικονομικές προϋποθέσεις για την οργάνωση κατά επιχείρηση, της ασφάλισης, και ούτε μπορούσαν λόγω ελλιπούς συνδικαλιστικής οργάνωσης και διασποράς τους σε όλη τη χώρα να επιβάλλουν την κατά επάγγελμα ασφάλιση (6).

Βάσει των παραπάνω εξελίξεων το 1932 ψηφίστηκε ο Ν. 5733/1932, ο οποίος πριν εφαρμοστεί αντικαταστάθηκε από τον Ν. 6296/1934 "περί ιδρύσεως του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), που άρχισε να ισχύει οριστικά από 19/12/1937 μόνο στην Αθήνα, Πειραιά και Θεσσαλονίκη και επεκτάθηκε σε άλλες πόλεις της χώρας στα τέλη του 1938. Οι εξελίξεις αυτές αποτελούν απόδειξη ότι η επέκταση του συστήματος των κοινωνικών ασφαλίσεων στα διάφορα διαμερίσματα της χώρας συντελούνταν με πολύ βραδείς ρυθμούς και καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα τη μή γενίκευσή τους σε αυτή τη περίοδο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το έτος 1934 από τους 2.300.000 εργαζόμενους ήταν ασφαλισμένοι μόλις οι 208.911, δηλαδή ένα ποσοστό 9% (7).

Παράλληλα, μέσα στη δεκαετία του '30 δημιουργήθηκαν οι πρώτοι φορείς επικουρικής ασφάλισης, με σκοπό τη συμπλήρωση των παροχών που χορηγούσαν οι οργανισμοί κύριας ασφάλισης. Η επικουρική ασφάλιση αναπτύσσεται δηλαδή σε μία περίοδο όπου η κύρια ασφάλιση πρόσφερε περιορισμένη ασφαλιστική προστασία, λόγω του μικρού ασφαλιστέου μισθού, του μικρού συντάξιμου χρόνου αλλά και λόγω της περιορισμένης λειτουργίας των ταμείων κύριας ασφάλισης (8).

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 1α.

1. - Κ. Κρεμαλής Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εκδόσεις Σάκουλα, Αθήνα 1985 σελ. 31-32.
2. - Γ. Προβόπουλος Κοινωνική Ασφάλιση Εκδόσεις ΙΟΒΕ, Αθήνα 1987 σελ. 18.
3. - ΙΝΕ - ΓΣΕΕ (Π. Πέτρουλας, Σ. Ρομπόλης, Ε. Ξυδέας, Μ. Χλέτσος) Η κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα, Αθήνα 1993 σελ. 14.
4. - ο.π. σελ. 13.
5. - Γ. Σκουτέλης Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Ανάπτυξη και κρίση. Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα 1990 σελ. 34.
6. - Α. Χρυσόχορς. Ελληνική Κοινωνική Ασφάλιση. (συμβολή εις την βελτίωσίν της) Αθήνα 1945 σελ. 25.
7. - ΙΝΕ - ΓΣΕΕ ο.π. σελ. 14.
8. - ΚΕΠΕ Κοινωνική Ασφάλιση Θέματα Προγραμματισμού Ε10 Αθήνα 1988 σελ. 92.

1β. Ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι εξελίξεις της μεταπολεμικής περιόδου στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων, παγκοσμίως αλλά και στην Ελλάδα, φανερώνουν τάσεις δημιουργίας κράτους πρόνοιας.

Συγκεκριμένα στην Ελλάδα το 1945 αρχίζει η ασφαλιστική κάλυψη του κινδύνου της ανεργίας, με τη σύσταση του Οργανισμού Ανεργίας, που αρχικά αφορούσε την ασφάλιση των μισθωτών των βιομηχανικών επιχειρήσεων και αργότερα (1949) σε όλους τους μισθωτούς (ΝΔ 1255/49). Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι μέχρι το 1945 ο κίνδυνος της ανεργίας έμενε ακάλυπτος (1). Το 1951 ο φορέας ανεργίας ενσωματώθηκε στο ΙΚΑ και το 1954 κρίθηκε αναγκαία η υπαγωγή του σε ειδικό φορέα του Οργανισμού Απασχόλησης και Ασφάλισης Ανεργίας, που με το Ν.Δ. 212/1969 μετονομάστηκε σε Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Το 1951 ψηφίζεται ο Α.Ν. 1846, ο οποίος αποτελεί το βασικό ρυθμιστικό νόμο της λειτουργίας του ΙΚΑ ενώ ταυτόχρονα, με τον ίδιο νόμο, επιχειρείται η αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσίαζε το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, προβλήματα που προέρχονταν από τη διάσπαση της ασφάλισης σε πλειάδα φορέων και τη συνακόλουθη απουσία ασφαλιστικής ενότητας (2). Με τις διατάξεις που επέβαλε αυτός ο νόμος δόθηκε στο ΙΚΑ ο χαρακτήρας του γενικού φορέα ασφάλισης των μισθωτών, ενώ παράλληλα έδινε τη δυνατότητα στα λειτουργούντα ειδικά ταμεία - κύριας ασφάλισης μισθωτών να διατηρήσουν τη λειτουργία τους υπό την προϋπόθεση να παρέχουν ισοδύναμη προστασία με αυτή που πρόσφερε το ΙΚΑ. Με το άρθρο 5 παρ. 5, του ίδιου νόμου, απαγορευόταν η σύσταση νέων ταμείων κύριας ασφάλισης, όχι όμως και επικουρικής, εκτός αν αυτά προέρχονταν από τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων ήδη λειτουργούντων. Παρά τις ρυθμίσεις όμως του προαναφερθέντος άρθρου, και παραβιάζοντας την αρχή του νόμου ιδρύθηκαν

αργότερα κλαδικά ταμεία ασφάλισης μισθωτών, όπως τα Ταμεία Ασφάλισεως Προσωπικού της ΔΕΗ, το 1966 και της ΕΤΒΑ το 1965 (3).

Το έτος 1955 αρχίζουν οι πρώτες προσπάθειες παροχής ασφάλισης ασθένειας προς τον αγροτικό πληθυσμό. Οι προσπάθειες αυτές θα συνεχιστούν το 1961, με την ψήφιση του Ν. 4169/61 "περί δημιουργίας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων" (ΟΓΑ). Πλήρης κάλυψη του αγροτικού πληθυσμού όμως θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς πώς υπάρχει μόλις μετά το 1981.

Οι δεκαετίες του 1950 και 1960 παρουσιάζουν στον Ευρωπαϊκό χώρο και κατ' επέκταση στον Ελληνικό, μία οικονομική ανάπτυξη η οποία επέφερε ανάπτυξη των κοινωνικών ασφαλίσεων και των κοινωνικών παροχών. Η τάση αυτή παρουσίασε μία κάμψη όταν εκδηλώθηκε η νέα οικονομική κρίση της δεκαετίας του 1970.

Στη σημερινή του μορφή το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από την πολυδιάσπαση φορέων, πολύπλοκη και πολλές φορές αντιφατική νομοθεσία, ανισότητα χρηματοδοτικών πόρων και παροχών και από έντονα οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα.

Οι παραπάνω αδυναμίες του ασφαλιστικού μας συστήματος έχουν τη βάση τους στο γεγονός ότι ο θεσμός αναπτύχθηκε μάλλον αποσπασματικά, χωρίς προγραμματισμό και στάθμιση των αναγκών των Ελλήνων εργαζομένων (4).

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 1β

1. - Γ. Προβόπουλος Κοινωνική Ασφάλιση Εκδόσεις ΙΟΒΕ, Αθήνα 1987 σελ. 20.
2. - ο.π. σελ. 24.
3. - ο.π. σελ. 25.
4. - Γ. Σκουτέλης Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Ανάπτυξη και Κρίση.
Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα 1990 σελ. 38-40.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΪΠΑΛΛΗΛΩΝ

2α. Το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των ταμείων ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων

Η ασφάλιση προς το προσωπικό των Ελληνικών και ξένων τραπεζών, που εδρεύουν στην Ελλάδα, χαρακτηρίζεται σήμερα από ανομοιογένεια. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι οι τραπεζοϋπάλληλοι δεν ασφαίζονται από έναν ενιαίο φορέα, αλλά από έξι. Οι φορείς αυτοί είναι τα πέντε ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης προσωπικού τραπεζών και το ΙΚΑ.

Τα ειδικά ταμεία από τα οποία παρέχεται η κύρια ασφάλιση είναι:

1) Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας το οποίο ιδρύθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εθνικής Τράπεζας, κυρώθηκε με το Β.Δ. 28/4/1867 και λειτουργεί στη βάση των πλαισίων του Ν. 2868/22 και με βάση τις ρυθμίσεις που επέβαλλαν οι νόμοι 3483/28 και 2626/53. Στην ασφάλιση του παραπάνω ταμείου εντάχθηκε αρχικά και το προσωπικό των Τραπεζών Κτηματικής και Ελλάδος, αμέσως μόλις συνεστήθησαν οι Τράπεζες αυτές. 2) Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής το οποίο συστήθηκε με τον ιδρυτικό Ν 2626/53 και στηρίζει τις αρχές λειτουργίας του στο Ν. 2868/22. Στο ταμείο αυτό εντάχθηκε το προσωπικό των Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής, αποσυρόμενο από το ταμείο της Εθνικής Τράπεζας. 3) Το Ταμείο Συντάξεων και Πρόνοιας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας το οποίο ιδρύθηκε από την Υπ. Απόφαση 37401/32 και το Ν. 4332/32 και λειτουργεί στα πλαίσια του Ν. 2868/22. 4) Το 1921 συστήθηκε το Ταμείο Συντάξεων

Προσωπικού Λαϊκής Τράπεζας με την 70178 Απ. Υπ. Εθνικής Οικονομίας, βάσει του Ν. 281/1921 και το 1926 ιδρύεται το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Ιονικής Τράπεζας με την Υπ. Απόφαση 270 και βάσει του Ν. 2868/22. Μετά τη συγχώνευση των δύο τραπεζών, συγχωνεύονται με το Ν. 3731/57 άρθρο 10 και την Υπ. Απ. 61035/6/1928/61, και τα ταμεία τους, με ενιαίο όνομα Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής και το οποίο λειτουργεί βάσει των πλαισίων του Ν 2868/22. 5) Το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού ΕΤΒΑ το οποίο ιδρύθηκε το με το Ν.Δ 4366/64, τροποποιήθηκε η λειτουργία του με το Β.Δ. 207/65 και στηρίζει τη λειτουργία του στις αρχές του Ν. 2868/22.

Ο Ν. 2868/22 αποτελεί το βασικό, γενικό, ιδρυτικό νόμο των (νομιμοποιηθέντων ως Ειδικών - Κλαδικών Ταμείων από τον Α.Ν. 1846/51 άρθρο 5 παρ. 1) Ταμείων Κύριας Ασφάλισης (Σύνταξης και Ασθένειας), πέραν των ειδικών, κατά Ταμείο, ιδρυτικών (στα πλαίσια αυτού) νόμων π.χ. Ν. 2626/53, Β.Δ. 207/65 κ.λ.π. για τα Ταμεία Τραπεζών Ελλάδος - Κτηματικής και ΕΤΒΑ, κ.λ.π. αντίστοιχα.

Με τον Α.Ν. 1846/51 άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α' ορίζεται ότι τα λειτουργούντα μέχρι την ίδρυσή του ΙΚΑ, διάφορα ταμεία κύριας Σύνταξης και Ασθένειας, εξακολουθούν να καλύπτουν στο χώρο τους την υποχρεωτική κύρια ασφάλιση (σύνταξη και ασθένεια) ως Ειδικά - Κλαδικά Ταμεία, διεπόμενα από τις διατάξεις των καταστατικών τους. Με τη διάταξη του νόμου αυτού, που ως αναγκαστικός ανάλογα ή Ειδικός, κατισχύει κάθε άλλου τυπικού ή γενικού νόμου, θεσπίζεται η ειδική αυτονομία των ειδικών ταμείων και η εξαίρεση των ασφαλισμένων τους από την ασφάλιση του ΙΚΑ. Η ειδική αυτονομία αυτών των ταμείων κατοχυρώνεται και από τον Ε.Ν. 4052/60, βάσει του οποίου οι διατάξεις των καταστατικών των ειδικών ταμείων έχουν ισχύ ειδικών νόμων και κατισχύουν κάθε άλλου απλού νόμου, τα δε θέματα που αφορούν τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα σ'αυτά (συντάξιμα χρόνια, εισφορές, παροχές, διοίκηση, έλεγχος διαχείρισης, αναπροσαρμογή συντάξεων κ.λ.π.) ρυθμίζονται από τις διατάξεις των καταστατικών τους όπως διαμορφώνονται με τροποποιήσεις και συμπληρώσεις βάσει της προβλεπόμενης από αυτά διαδικασίας και από τους Ν.

3483/1928, Ν. 759/37 και Ν.Δ. 2626/53, 2510/53 και 3072/54. Σχετικά με τις τροποποιήσεις των καταστατικών η απόφαση 1313/1990 του Σ.τ.Ε ορίζει ότι οποιαδήποτε τροποποίηση - διάταξη των καταστατικών των ταμείων αυτών στερείται της αναγκαίας εξουσιοδότησης του νόμου και είναι ανίσχυρη, όταν δεν στηρίζεται και εκφεύγει και του πλαισίου των Νόμων 2868/22 άρθρο 5 και 4052/60 άρθρο 3 παρ. 2.⁽¹⁾

Τα αναφερόμενα ταμεία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία αποτελούν φορείς κοινωνικής ασφάλισης οι οποίοι λειτουργού με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. και υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υ.Υ.Π.Κ.Α.

Παραπομπές 2α

1. Φυλλάδιο Η αυτονομία των ταμείων ΟΤΟΕ
Δεκέμβριος 1992. Αθήνα σελ. 18,19,28.

2β. Οι προϋποθέσεις ασφαλιστικής κάλυψης για τους εργαζόμενους στις Ελληνικές και τις ξένες Τράπεζες.

Οι εργαζόμενοι στις Τράπεζες, οι οποίες διαθέτουν ειδικά ταμεία ασφάλισης, για να έχουν δικαίωμα ασφάλισης (σε αυτά) πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές διακρίνονται σε βασικές και ιδιαίτερες. Ως βασική προϋπόθεση, εφόσον πρόκειται για μισθωτούς ορίζεται η παροχή έμμισθης εργασίας. Η προϋπόθεση παροχής έμμισθης εργασίας δεν απαιτεί πάντοτε η εργασία αυτή να εκτελείται ως κύριο επάγγελμα. Απαιτείται όμως κάποια συγκεκριμένη επαγγελματική ειδικότητα του προσώπου το οποίο υπάγεται στην ασφάλιση του ειδικού φορέα. Ως ιδιαίτερες προϋποθέσεις θα μπορούσαν να αναφερθούν ο ελάχιστος χρόνος ή ο ορισμένος σκοπός εργασίας (προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου), καθώς και η κατοχή κάποιας συγκεκριμένης ιδιότητας (Διοικητές, Υποδιοικητές κ.λ.π.). (1).

Εφ' όσον οι εργαζόμενοι συγκεντρώνουν τις παραπάνω προϋποθέσεις τότε αυτόματα ασφαρίζονται για παροχές κύριας ασφάλισης από τα ειδικά ταμεία. Ομως το φάσμα των ασφαλισμένων ποικίλει από ταμείο σε ταμείο ως προς κάποιες κατηγορίες εργαζομένων και ως προς κάποιες ιδιαίτερες προϋποθέσεις που πρέπει να συγκεντρώνει κάθε κατηγορία. Αναλυτικότερα: Στο Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας ασφαρίζονται οι διοικητές και υποδιοικητές της τράπεζας καθώς και το μόνιμο, κύριο και βοηθητικό προσωπικό, από την ημέρα του διορισμού τους. Επίσης ασφαρίζονται οι δικηγόροι, οι μηχανικοί και το λοιπό επιστημονικό προσωπικό, που προσφέρει τις υπηρεσίες του στην Τράπεζα. Στην ίδια έκταση εργαζομένων με το προηγούμενο ταμείο καλύπτει τους εργαζομένους στην ΕΤΒΑ και το Τ.Α.Π. της ΕΤΒΑ. Στο Τ.Α.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής ισχύουν τα ίδια δεδομένα με τις δύο προηγούμενες Τράπεζες. Στο συγκεκριμένο όμως ταμείο ασφαρίζονται οι γιατροί και το βοηθητικό προσωπικό (καθαρίστριες κ.λ.π.) που προσφέρει εργασία άνω των 3,5 ωρών ημερησίως.

Το Ταμείο Συντάξεων και Πρόνοιας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας παρέχει ασφάλιση στις κατηγορίες εργαζομένων που αναφέρονται στο αμέσως προηγούμενο ταμείο με τη διαφορά ότι δεν κάνει διάκριση αν οι υπάλληλοι είναι μόνιμοι ή απασχολούνται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Από την πλευρά του, το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής παρέχει δικαίωμα ασφάλισης σε όλο το προσωπικό της Τράπεζας (μόνιμο ή έκτακτο), καθώς επίσης και στον πρόεδρο, στον αντιπρόεδρο, στον εντεταλμένο σύμβουλο και στον Γενικό Διευθυντή της Τράπεζας (2).

Στο ΙΚΑ ασφαρίζεται το προσωπικό όλων των υπόλοιπων ελληνικών και ξένων τραπεζών, καθώς και όσες κατηγορίες προσωπικού (καθαρίστριες κ.λ.π.) δεν ασφαρίζονται από τα ειδικά ταμεία των παραπάνω έξι τραπεζών ή από τα ειδικά ταμεία της ειδικότητάς τους (3). Άλλωστε από τη 1/5/1983 βάση του Ν. 1305/1983 άρθρο 3, το ΙΚΑ επεκτάθηκε σε όλες τις περιοχές της χώρας και σε όλες τις ανασφάλιστες κατηγορίες εργαζομένων.

Οι ασφαλισμένοι από τα ειδικά ταμεία, εξαιρούνται από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Γενικού φορέα κύριας σύνταξης και ασθένειας, δηλαδή το ΙΚΑ, με αντίστοιχη υποχρέωση των ειδικών ταμείων να παρέχουν στους ασφαλισμένους τους ισοδύναμη προστασία, δηλαδή κατ' ελάχιστο αυτή που παρέχεται από το ΙΚΑ. Δηλαδή δεν απαγορεύεται το επιπλέον αλλά το λιγότερο από ότι δίνει το ΙΚΑ (4).

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινίσουμε ότι όλοι οι τραπεζοϋπάλληλοι, ανεξαρτήτως ταμείου ασφάλισης, ασφαρίζονται επίσης στον ΟΑΕΔ για τους κινδύνους ανεργίας, στράτευσης και οικογενειακών βαρών, στον οργανισμό εργατικής κατοικίας (ΟΕΚ) για την παροχή κατοικίας ή δανείου αυτοστέγασης και στην εργατική εστία (ΕΕ) για τεχνική επιμόρφωση, ψυχαγωγία κ.λ.π.

Οι υπάλληλοι των Τραπεζών, είτε αυτοί υπάγονται για κύρια ασφάλιση στα ειδικά ταμεία, είτε στο ΙΚΑ, είναι δυνατόν να διαχωριστούν σε δύο κατηγορίες. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται με βάση την ασφαλιστική σχέση των υπαγομένων στην ασφάλιση προσώπων με τα ταμεία. Έτσι, όσα άτομα δημιουργούν ασφαλιστική σχέση η οποία απορρέει από την παροχή εργασίας ανήκουν στην

κατηγορία των αμέσως ασφαλισμένων, ενώ τα μέλη της οικογένειάς τους που δικαιούνται παροχές με βάση την ασφαλιστική σχέση των αμέσως ασφαλισμένων, καλούνται εμμέσως ασφαλισμένοι. Ανάλογη διάκριση με αυτήν των ασφαλισμένων, σε αμέσως και εμμέσως, γίνεται και για τους συνταξιούχους. Έτσι, άμεσα συνταξιούχοι είναι αυτοί που έχουν άμεσο δικαίωμα σύνταξης, λόγω προϋπηρεσίας τους, ενώ σε περίπτωση θανάτου αυτών το δικαίωμα μεταφέρεται στη χήρα και στα άγαμα ή ανίκανα τέκνα τους (έμμεσοι συνταξιούχοι) (5).

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 2β

1. - Κ. Κρεμαλής Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εκδόσεις Σάκουλα. Αθήνα 1985 σελ. 107 - 109.
2. - "Πίνακες στοιχείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων" ΟΤΟΕ - Επιτροπή Ασφαλιστικού - Αθήνα 1990 Επεξεργασία στοιχείων.
3. - Για κύρια ασφάλιση υπάγεται στο ΙΚΑ το προσωπικό των ακόλουθων Τραπεζών: Εμπορικής, Πίστεως, Γενικής, Εργασίας, Κεντρικής Ελλάδος, Μακεδονίας - Θράκης, Αραβοελληνικής, Πειραιώς, Αττικής, Επαγγελματικής Πίστης (Τράπεζας Αθηνών), Επενδύσεων, Κρήτης, Εθνοκάρτας, Εθνικής Στεγαστικής, Ελληνικών Εξαγωγών, Γενικών Αποθηκών, Ελληνογαλλικής, ΕΤΕΒΑ, Αμέρικαν Εξπρές, Chase Manhattan, Allgemeine Bank, Bank of America, Citibank, Nova Scotia, Crindlags Bank, C.C.F., Royal Bank of Scotland, National Westminster Bank, Paribas Arab Bank, "Δωρική", Τράπεζα Κύπρου, Ευρωεπενδυτική (Eurobank), Interbank, Χίου, Εγνατίας, Ευρωπαϊκή Λαϊκή Τράπεζα, Ασπίς Bank, ABN AMRO BANK, AWT INTERNATIONAL TRADE END FINANCE CORP, BANK SADERAT IRAN, BANCA COMMERCIALE ITALIANA, BANQUE NATIONALE DE PARIS, BARCLIYS BANK, BAYERISCHE VEREINSBANK, DRESDNER BANK, INSTITOUTO BANCARIO SAN PAOLO DI TORINO, CITIBANK ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, CREDIT INDUSTRIEL ET COMMERCIAL DE PARIS, CREDIT COMMERCIAL DE FRANCE, CREDIT CYONAIΣ - Γραφείο Αντιπροσωπείας ΕΛΛΑΔΟΣ, MIDLAND BANK, SOGETE GENERALE (Ταχ/κό ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ).
4. - ΑΝ. 1846/51 άρθρο 5 παρ: 1 εδ. γ- στ, Ν 825/78 άρθρο 12.
5. - Φ. Χατζηδημητρίου - Γ. Ψηλός Ασφαλιστική Νομοθεσία Έκδοση δελτίου εργατικής νομοθεσίας - Αθήνα 1984 σελ. 5.

2γ. Προβλήματα που δημιουργούνται στο θεσμικό πλαίσιο:

Η κρατική εποπτεία στη λειτουργία των ειδικών ταμείων.

Κρατική ή διοικητική εποπτεία ονομάζεται ο έλεγχος που ασκεί η πολιτεία στους αυτοδιοικούμενους δημόσιους οργανισμούς της. Η εποπτεία αφορά, θεωρητικά τουλάχιστον, τη νομιμότητα και ιδιαίτερα τη σκοπιμότητα των αποφάσεων των οργανισμών ⁽¹⁾.

Η κρατική εποπτεία στα ασφαλιστικά ταμεία ασκείται από το αρμόδιο υπουργείο, δηλαδή από το Υ.Υ.Π.Κ.Α. και διακρίνεται σε οικονομική εποπτεία ή διαχειριστικό έλεγχο και σε διοικητική εποπτεία. Ο διαχειριστικός έλεγχος περιλαμβάνει την έγκριση των προϋπολογισμών, την εξακρίβωση της σωστής κατάρτισης των ισολογισμών και απολογισμών, την έρευνα αν αξιοποιείται η περιουσία κατά τις μισοκαθαρισμένες κοινωνικοασφαλιστικές επιδιώξεις, τη διαπίστωση της ορθότητας των λογιστικών εγγραφών και τέλος την παρακολούθηση της διενέργειας δαπανών σύμφωνα με τον προϋπολογισμό και τις αποφάσεις διοικητικών και εποπτικών οργάνων. Η διοικητική εποπτεία περιλαμβάνει, τον διορισμό και την παύση των συλλογικών οργάνων των φορέων, την υποχρέωση των φορέων να ενημερώνουν τον Υπουργό για κάθε αποφασιστική αρμοδιότητά τους, τη συμμετοχή κρατικού εκπροσώπου (Κυβερνητικού επιτρόπου) στη διοίκηση των φορέων και τέλος, την ανάληψη μελετών οργανωτικού και αναλογιστικού περιεχομένου από κεντρικές κρατικές υπηρεσίες ⁽²⁾.

Σύμφωνα με τον Ν. Μποζανίνο, ο οποίος είναι τεχνικός και επιστημονικός συνεργάτης της ΟΤΟΕ στο ασφαλιστικό, η εποπτεία αυτή του κράτους δεν περιορίζεται μόνο στον έλεγχο νομιμότητας του κάθε πεδίο εφαρμογή της, αλλά είναι ουσιαστικότερη. Αυτό φαίνεται, σύμφωνα πάντοτε με την ίδια πηγή, από τη διατήρηση του θεσμού του κυβερνητικού επιτρόπου με δικαίωμα veto σε οποιαδήποτε απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων και ο οποίος θεσμός ανατρέπεται στην πράξη την πλειοψηφία ασφαλισμένων και συνταξιούχων στη

σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων. Πάντα κατά την ίδια πηγή, οι οποιεσδήποτε διαφορές προκύπτουν από την άσκηση του δικαιώματος veto του κυβερνητικού επιτρόπου, λύνονται τελεσίδικα με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού. Διαπιστώνουμε λοιπόν από τα παραπάνω ότι ο ρόλος του κυβερνητικού επιτρόπου δεν περιορίζεται μόνο σε συμβουλευτικού χαρακτήρα παρατηρήσεις αλλά στην ουσία παρεμβαίνει στο διοικητικό έργο. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι αποφεύγεται από την πλευρά του επιτρόπου η κατάχρηση αυτού του δικαιώματος επειδή συναντά τις αντιδράσεις των συνδικαλιστικών ενώσεων των εργαζομένων και διατηρείται έτσι, τρόπον τινά, μία ισορροπία.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 2γ

1. - Κ. Κρεμαλής Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εκδόσεις Σάκουλα Αθήνα 1985
σελ. 86.

2. - ο.π. σελ. 86 - 88.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι των ειδικών ταμείων εξυπηρετούνται, διοικητικά, από τις κεντρικές υπηρεσίες των ταμείων καθότι δεν υπάρχουν παραρτήματά τους εκτός Αθηνών. Γιά τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων οι οποίοι βρίσκονται εκτός της πρωτεύουσας, η εξυπηρέτηση γίνεται είτε τηλεφωνικά, είτε μέσω αντιπροσώπων των ταμείων στα διάφορα υποκαταστήματα των τραπεζών (1).

Οι διοικητικές υπηρεσίες των ταμείων στελεχώνονται από αποσπασμένο προσωπικό των τραπεζών και σύμφωνα με στοιχεία του κοινωνικού προϋπολογισμού του έτους 1994, ο αριθμός αυτός ανέρχεται συνολικά σε 106 άτομα από τα οποία, τα 37 απασχολούνται από το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος, τα 12 από το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας, τα 14 από το Τ.Σ.Π. Τράπεζας Ελλάδος και Κτηματικής, τα 23 από το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής και τα 20 από το ΤΑΠ ΕΤΒΑ.

Από τα παραπάνω μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι ασφαλισμένοι τραπεζοϋπάλληλοι των ειδικών ταμείων που βρίσκονται εκτός Αθηνών, ενδέχεται να αντιμετωπίζουν πρόβλημα πρόσβασης προς τις διοικητικές υπηρεσίες των ταμείων τους, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει για τους ασφαλισμένους στο ΙΚΑ, το οποίο διαθέτει υποκαταστήματα σε όλες τις περιοχές της χώρας.

Η διοίκηση των ειδικών ταμείων, όπως και σε όλους τους ασφαλιστικούς φορείς, έχει ανατεθεί σε διοικητικά συμβούλια με τριετή θητεία, τα οποία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του Α.Ν. 1022/46, συγκροτούνται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται σε ΦΕΚ και απαρτίζονται από αντιπροσώπους των ασφαλισμένων, των συνταξιούχων, των εργοδοτών και του

κράτους. Όπως ορίζει η νομοθεσία, οι εκπρόσωποι των ασφαλισμένων προτείνονται στον αρμόδιο υπουργό από τις οικείες οργανώσεις τους, δηλαδή τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις, ενώ οι εκπρόσωποι των εργοδοτών προτείνονται από τις αντίστοιχες οργανώσεις αυτών.

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 1, όπου παρουσιάζεται η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου κάθε ταμείου, ο αριθμός των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων δεν είναι ίδιος για όλα τα ταμεία. Έτσι, το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας και το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας διοικούνται από 5μελή συμβούλια, ενώ τα υπόλοιπα τρία ταμεία από 7μελή. Με το Ν. 1539/1985 θεσμοθετήθηκε η πλειοψηφία ασφαλισμένων και συνταξιούχων στα Διοικητικά Συμβούλια των ταμείων. Παρατηρώντας όμως τα στοιχεία του πίνακα 1 διαπιστώνουμε ότι η αρχή αυτή παραβιάζεται για το Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής και το ΤΑΠ ΕΤΒΑ καθώς οι εκπρόσωποι των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων αποτελούν τη μειοψηφία σε αυτά τα ταμεία καθώς υπάρχουν δύο εκπρόσωποι των ασφαλισμένων και ένας των συνταξιούχων έναντι τριών εκπροσώπων της Τράπεζας και ενός του Υ.Υ.Π.Κ.Α.

Η λειτουργία των ειδικών ταμείων διέπεται από τις διατάξεις των καταστατικών τους. Με το άρθρο 3 του Ε.Ν. 4052/1960 ορίζεται ότι οι διατάξεις των καταστατικών των ειδικών ταμείων έχουν ισχύ Ειδικών Νόμων και κατισχύουν κάθε άλλου απλού νόμου. Θεωρητικά λοιπόν, και με βάση τη διάταξη του προαναφερθέντος νόμου, μπορούμε να υποθέσουμε ότι τα εν λόγω ταμεία αυτοδιοικούνται.

Λαμβάνοντας όμως υπόψη το γεγονός ότι τα Δ.Σ. των ταμείων διορίζονται από την εκάστοτε κυβέρνηση και ότι με τον Α.Ν. 1846/51 επιβλήθηκε η συμμετοχή του κυβερνητικού επιτρόπου στα Δ.Σ. των ταμείων, ο οποίος μάλιστα στο Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας και στο ΤΑΠ Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας διατηρεί το δικαίωμα της αρνησικυρίας, διαπιστώνουμε ότι μάλλον δεν υπάρχει ουσιαστική αυτοδιοίκηση στα πλαίσια λειτουργίας τους.

Πίνακας 1

Σύνθεση των Δ.Σ. των ταμείων κύριας ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων

Ταμείο	Σύνθεση Δ.Σ.
Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας	Αριθμός μελών 5 - Πρόεδρος ο Διοικητής της Τράπεζας - 2 εκπρόσωποι των Ασφαλισμένων - 1 εκπρόσωπος των συνταξιούχων - 1 εκπρόσωπος της Τράπεζας - 1 εκπρόσωπος του ΥΥΠΚΑ
Συντάξεων Προσωπικού Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής	Αριθμός μελών 7 - Πρόεδρος ο Διοικητής της Τράπεζας - 3 εκπρόσωποι της Τράπεζας - 2 εκπρόσωποι των ασφαλισμένων - 1 εκπρόσωπος των συνταξιούχων - 1 εκπρόσωπος του ΥΥΠΚΑ
Συντάξεων και Πρόνοιας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας	Αριθμός μελών 5 όπως στο Ταμείο της Εθνικής Τράπεζας καθώς επίσης και κυβερνητικός επίτροπος με veto
Ασφαλίσεως Προσωπικού Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας	Αριθμός μελών 7 - Πρόεδρος Δικαστικός ή Δικηνόρος - 1 εκπρόσωπος της Τράπεζας - 2 εκπρόσωποι των ασφαλισμένων - 2 εκπρόσωποι των συνταξιούχων - 1 εκπρόσωπος του ΥΥΠΚΑ Κυβερνητικός επίτροπος - veto -
Ασφαλίσεως Προσωπικού ΕΤΒΑ	Αριθμός μελών 7 Όπως στο ταμείο της Τράπεζας της Ελλάδος

ΠΗΓΗ: Πίνακες στοιχείων ΟΤΟΕ - Δεκέμβριος '90.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ: 3ου ΚΕΦ.

1. - Ν. Μποζανίνος. Τεχνικός και επιστημονικός συνεργάτης της ΟΤΟΕ στο ασφαλιστικό. Πληροφορίες από προσωπική συνέντευξη στις 17/1/95.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Τα έσοδα των ειδικών ταμείων κύριας ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων, όπως αυτά παρουσιάζονται στους ετήσιους κοινωνικούς Προϋπολογισμούς του Υ.Υ.Π.Κ.Α., προέρχονται από τις εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, από την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των φορέων (πρόσοδοι περιουσίας) και ακόμη από τις λεγόμενες "Κοινωνικές εισφορές".

Οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών υπολογίζονται σε ποσοστό επί του μισθού των ασφαλισμένων και διαφοροποιούνται ανάλογα με τον κίνδυνο για τον οποίο καταβάλλονται. Οι εισφορές αυτές διακρίνονται σε κύριες και δευτερεύουσες. Κύριες εισφορές είναι αυτές που καταβάλλονται τακτικά, ενώ δευτερεύουσες αυτές που καταβάλλονται για τις πρόσθετες ή έκτακτες αποζημιώσεις, σε νεοδιορισμούς, στις αυξήσεις αποδοχών και προαγωγών, τα δικαιώματα εγγραφής, οι καταβολές για την αναγνώριση του γάμου και διάφορες άλλες ειδικές καταβολές.

Με τον πιο πρόσφατο για την κοινωνική ασφάλιση Ν. 2084/92, για τους ασφαλισμένους στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από 1-1-93 ορίζεται ότι: "Το συνολικό ποσοστό εισφοράς αναπηρίας, γήρατος, θανάτου, ασφαλισμένου, εργοδότη και κράτους στους φορείς κύριας ασφάλισης μισθωτών ορίζεται σε 30% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων, κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών και κατά 10% σε βάρος του κράτους" (1).

Αρα όσοι τραπεζοϋπάλληλοι έχουν προσληφθεί μετά τη 1-1-1993, είτε αυτοί ασφαλίζονται για κύρια ασφάλιση σε ειδικά ταμεία είτε στο Ι.Κ.Α., επιβαρύνονται με το ίδιο ποσοστό εισφοράς και το σύνολο των εισφορών εργαζομένων και εργοδοτών ανέρχεται στο ύψος του 20% του συνόλου των

αποδοχών.

Πριν την εφαρμογή του προαναφερθέντος νόμου το σύνολο των εισφορών εργαζομένων και εργοδοτών στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ παρουσίαζε κάποια απόκλιση. Ετσι, ενώ οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες επιβαρύνονται συνολικά με ποσοστό 16%, 3% και 13%, αντίστοιχα, στο Ι.Κ.Α. τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 5,75% και 11,50%, συνολικά δηλαδή 17,25%. Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών του ΙΚΑ ήταν αυξημένες συνολικά κατά 1,25% σε σύγκριση με αυτές των ειδικών ταμείων, με το βάρος να γέρνει προς την πλευρά των εργαζομένων καθώς οι εισφορές των ασφαλισμένων του ΙΚΑ ήταν κατά 2.75% υψηλότερες από αυτές των ειδικών ταμείων, ενώ οι αντίστοιχες των εργοδοτών κατά 1,5% χαμηλότερες.

Αν παρατηρήσουμε τις αντίστοιχες εισφορές εργαζομένων - εργοδοτών και για τους υπόλοιπους κλάδους ασφάλισης, ασθένειας - επικουρικής σύνταξης κ.λ.π., τότε διαπιστώνουμε ότι αυτές παρουσιάζουν τεράστια απόκλιση. Ετσι, ενώ για τα ειδικά ταμεία έφταναν στο ύψος του 55,10% (17,75% εργαζόμενοι και 39,35% εργοδότες), για το ΙΚΑ ήταν μόλις 38,85% (14,25% εργαζόμενοι και 24,60% εργοδότες).

Τα παραπάνω ποσοστά αναγράφονται στον Πίνακα 2. Στον ίδιο πίνακα επίσης, φαίνονται και οι μεταβολές που επήλθαν, μετά την ψήφιση του νόμου, για τους μέχρι πριν από αυτόν ασφαλισμένους.

Τα έσοδα των ειδικών ταμείων από εισφορές ασφαλισμένων για το 1992, σύμφωνα με απολογιστικά στοιχεία, έφτασαν στο ύψος των 7.960.751.000 δρχ., ποσοστό 13,4% του συνόλου των εσόδων των ταμείων (σύνολο εσόδων = 59.388.253.000 δρχ.).

Γιά το 1994 σύμφωνα με στοιχεία του προϋπολογισμού του ίδιου έτους, είχε υπολογιστεί ότι τα έσοδα από εισφορές ασφαλισμένων θα ανέλθουν στο ποσό των 13.820.652.000 δρχ., έναντι 10.098.275.000 δρχ. το 1993, και το οποίο κατανέμεται, κατά 84% στον κλάδο κύριας σύνταξης, 9,7% στον κλάδο πρόνοιας, 0,9% στον κλάδο επικούρισης και 5,4% στον κλάδο Υγείας (Πίνακας 3).

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι κλάδο πρόνοιας δεν έχουν το ΤΣΠ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και το ΤΣΠ Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής. Επίσης, κλάδο επικούρισης έχει μόνο το ΤΑΠ της ΕΤΒΑ, ενώ κλάδο Υγείας έχουν μόνο το προηγούμενο ταμείο και το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής.

Πίνακας 2

Εξέλιξη Ασφαλιστικών Εισφορών βάσει του Νόμου 2084/92

ΤΑΜΕΙΑ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟ			ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟ					
				ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/92			ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ 1/1/93 ΚΑΙ ΜΕΤΑ		
	Εργαζόμενοι %	Εργοδότες %	Σύνολο %	Εργαζόμενοι %	Εργοδότες %	Σύνολο %	Εργαζόμενοι %	Εργοδότες %	Σύνολο %
1. Κύριας Σύνταξης	3	13	16	11	22	33	6,67	13,33	20
2. Επικουρικής Σύνταξης	3,5	9	12,5	3	3	6	3	3	6
3. Ασθενείας	2,5	6,25	8,75	2,55	6,25(5,10)	8,8	2,55	6,25(5,10)	8,8
4. Προνοίας-ΕΦΑΠΑΞ	4,5	4,5	9	4	4,50(1)	8,50(1)	4		4
5. ΟΑΕΔ, ΟΕΚ, Ε.Ε.ΛΚΑ (Για κάθε εργαζόμενο)	2,25(3,25)	6,60(5,60)	8,85	2,58(3,58)	7,27(6,27)	9,85	2,58(3,58)	7,25(6,27)	9,85
ΣΥΝΟΛΟ	15,75	39,35	55,1	23,13	43,02	66,15	18,8	29,85	48,65
	Β' ΣΤΟ ΙΚΑ								
1. Για Κύρια Σύνταξη	5,75	11,5	17,25	6,67	13,33	20	6,67	13,33	20
2. Για ΟΑΕΔ, ΟΕΚ, Ε.Ε.	3,25	5,6	8,85	3,58	6,27	9,85	3,58	6,27	9,85
3. Για Επικουρική Σύνταξη (ΙΚΑ - ΤΕΑΜ)	3	3	6	3	3	6	3	3	6
Για Ασθένεια	2,25	4,5	6,75	2,55	5,1	7,65	2,55	5,1	7,65
ΣΥΝΟΛΟ	14,25	24,6	38,85	15,8	27,7	43,5	15,8	27,7	43,5

ΠΗΓΗ: ΟΤΟΕ

Πίνακας 3
Καταμερισμός ποσού εισφορών εργαζομένων κατά κλάδο
ασφάλισης για το 1994

Κλάδος	Ποσό (σε χιλ. δρχ.)	Ποσοστό επί του συνόλου των εισφορών των ασφαλισμένων
Κύριας Σύνταξης	11.610.912	84%
Πρόνοιας	1.343.740	9,7%
Επικούρισης	123.000	0,9%
Υγείας	743.000	5,4%
Σύνολο	13.820.652	100%

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων Κοινωνικού Προϋπολογισμού 1994

Σε ότι αφορά τις εργοδοτικές εισφορές, τα απολογιστικά στοιχεία του 1992, τις εκτιμούν σε 13.606.375 δρχ. καταλαμβάνοντας ποσοστό 22,9% στο σύνολο των εσόδων.

Κατά το έτος 1994, σύμφωνα πάντοτε με στοιχεία του κοινωνικού προϋπολογισμού του ίδιου χρόνου, είχε υπολογιστεί ότι θα προκύψει για τους φορείς κύριας ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων, έσοδο από την εισφορά εργοδοτών του ύψους των 30.246.511.000 δρχ., έναντι 27.585.477.000 δρχ. το 1993. Τα παραπάνω έσοδα (1994) θα κατανέμονταν κατά 93,2% στον κλάδο κύριας σύνταξης, κατά 3,46% στον κλάδο πρόνοιας, κατά 0,72% στον κλάδο επικούρισης και κατά 2,62% στον κλάδο Υγείας (Πίνακας 4).

Πίνακας 4
Καταμερισμός ποσού εισφορών εργοδοτών κατά κλάδο
ασφάλισης για το 1994

Κλάδος	Ποσό (σε χιλ. δραχ.)	Ποσοστό επί του συνόλου των εισφορών των ασφαλισμένων
Κύριας Σύνταξης	28.190.711	93,2%
Πρόνοιας	1.046.800	3,46%
Επικουρικό	216.000	0,72%
Υγείας	793.000	2,62%
Σύνολο	30.246.511	100%

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων Κοινωνικού Προϋπολογισμού 1994

Η απόδοση της περιουσίας των αθροιζομένων κεφαλαίων (αποθεματικών) αποτελεί πηγή άντλησης εσόδων για όλους τους ασφαλιστικούς φορείς.

Γιά την καλύτερη αξιοποίηση των παραπάνω πηγών καθίσταται επιτακτική η ανάγκη επένδυσής τους καθώς αυτή προσφέρει ασφάλεια, απόδοση, ευχέρεια, ρευστοποίηση καθώς και οικονομική και κοινωνική χρησιμότητα, ενώ σε περιόδους πληθωριστικών τάσεων διευκολύνει την αναπροσαρμογή των συντάξεων, κάτι που πρέπει να γίνεται για να αποφευχθεί η πτώση της αγοραστικής τους δύναμης (2).

Στη χώρα μας, όπως θα δούμε παρακάτω, μέχρι το 1985 τα αποθεματικά των φορέων ήταν δεσμευμένα με πολύ χαμηλό επιτόκιο, ενώ ένα μεγάλο μέρος, ακριβώς για να αποφευχθεί αυτή η δέσμευση, είχε επενδυθεί σε ακίνητα των οποίων και η πραγματική αξία είναι δύσκολο να εκτιμηθεί.

Γιά τα ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων, οι

πρόσοδοι από την αξιοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων πρέπει να κατέχουν σημαντική θέση στον τομέα άντλησης εσόδων αν αναλογιστεί κανείς ότι το 1992 η απόδοση αυτών των στοιχείων απέφερε σ'αυτά έσοδο 10.728.095.000 δρχ., καταλαμβάνοντας ποσοστό 18,1% του συνόλου των εσόδων τους.

Οι "κοινωνικές εισφορές", γενικά, σαν τρόπος άντλησης εσόδων από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, περιλαμβάνει πολλούς τρόπους συμμετοχής του κοινωνικού συνόλου στη χρηματοδότηση των φορέων ασφάλισης. Η συμμετοχή του κράτους, μέσω της γενικής φορολογίας είτε με τη μορφή της καθιερωμένης χρηματοδότησης είτε ως κάλυψη ελλειμμάτων των διαφόρων φορέων είναι η πιο συνήθης. Πολλοί ασφαλιστικοί φορείς τυγχάνουν χρηματοδότησης από κοινωνικούς πόρους, που καταβάλλονται από το κοινωνικό σύνολο, μέσω μιας σειράς φόρων "υπέρ τρίτων" (3). Όπως προκύπτει από στοιχεία των κοινωνικών προϋπολογισμών τα ειδικά ταμεία τα οποία δικαιούνται κοινωνικούς πόρους είναι το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας, το Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής και το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας, ενώ για τα άλλα δύο ταμεία, δηλαδή το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής και το ΤΑΠ ΕΤΒΑ, δεν προβλέπεται κανενός είδους κοινωνικός πόρος.

Παρατηρώντας την εξέλιξη των πραγματοποιηθέντων κοινωνικών εισφορών σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών για το Τ.Σ.Π. της Εθνικής Τράπεζας την περίοδο 1980 - 1992 (Πίνακας 5, σχήμα 1) διαπιστώνουμε ότι μέχρι το 1987 παρατηρείται μιά αναλογική, ποσοτικά, αύξηση των επιμέρους εισφορών η οποία μεταφράζεται και σε ποσοστιαία σταθερότητα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι την τριετία 1985 - 1987 τα ποσά των εισφορών των ασφαλισμένων, των εργοδοτών και των "κοινωνικών εισφορών" κατείχαν ποσοστό 22%, 35% και 43% αντίστοιχα του συνόλου των εισφορών. Αντίθετα, όπως

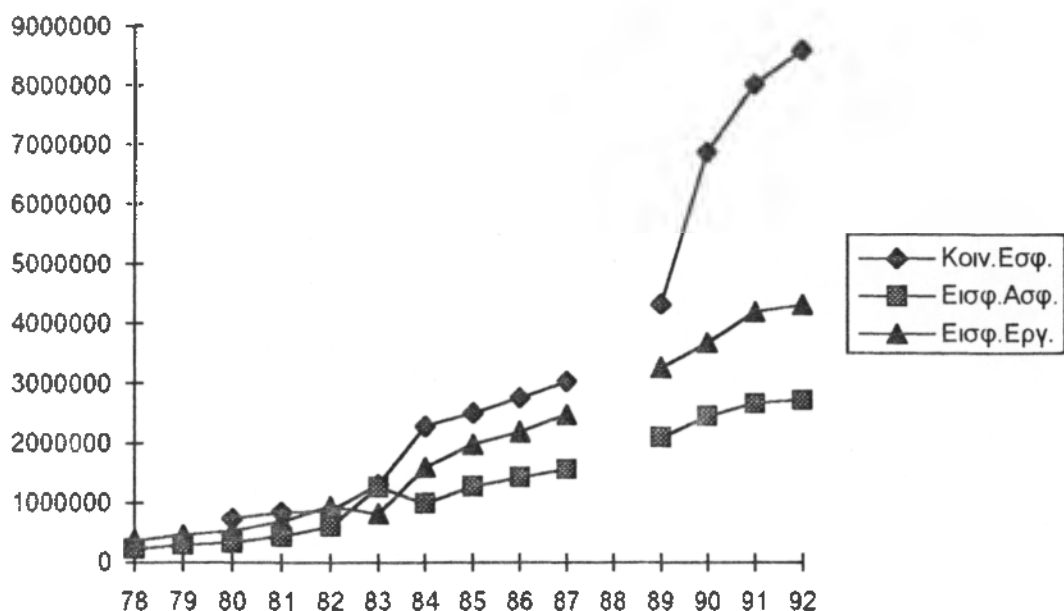
φαίνεται και από τον Πίνακα 6, την περίοδο 1989 - 1992 παρατηρείται μία ποσοστιαία αύξηση των κοινωνικών εισφορών, ως και 55% του συνόλου των εισφορών το 1992, με αντίστοιχη μείωση των εισφορών των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

Πίνακας 5

Εξέλιξη πραγματοποιηθέντων Κοινωνικών εισφορών, εισφορών ασφαλισμένων και εισφορών εργοδοτών Τ.Σ.Π. ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ την περίοδο 1978 - 1992 (τα ποσά σε χιλ. δρχ.)

ΕΤΟΣ	Κοινωνικές Εισφορές	Εισφορές Ασφαλισμένων	Εισφορές Εργοδοτών
1978		224.568	369.500
1979		290.652	456.565
1980	744.794	335.430	525.045
1981	838.891	440.782	686.760
1982	865.348	605.061	942.440
1983	1.302.836	1.263.724	819.685
1984	2.284.488	984.987	1.590.737
1985	2.502.371	1.266.843	1.983.192
1986	2.758.460	1.415.908	2.184.358
1987	3.040.861	1.561.425	2.473.449
1988	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων
1989	4.335.954	2.091.076	3.263.775
1990	6.911.835	2.445.090	3.680.276
1991	8.056.076	2.674.033	4.213.410
1992	8.625.805	2.722.239	4.321.414

ΠΗΓΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ 1978 - 1992

Σχήμα 1

Πίνακας 6

Ποσοστιαία εξέλιξη εισφορών, επί του συνόλου αυτών, Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας την περίοδο 1989 - 1992 (ποσοστά %)

ΕΤΟΣ	Εισφορά Ασφαλισμένων	Εισφορά Εργοδοτών	Κοινωνική Εισφορά
1989	21,5	33,9	44,6
1990	18,7	28,3	53
1991	18	28	54
1992	17,5	27,5	55

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών απολογισμών 1989 - 1992.

Στον Πίνακα 7, σχήμα 2, εμφανίζονται οι ποσοτικές διακυμάνσεις των πραγματοποιηθέντων κοινωνικών εισφορών σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών του κλάδου κύριας σύνταξης του Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας την περίοδο 1978 - 1992. Από την παρατήρηση των στοιχείων του

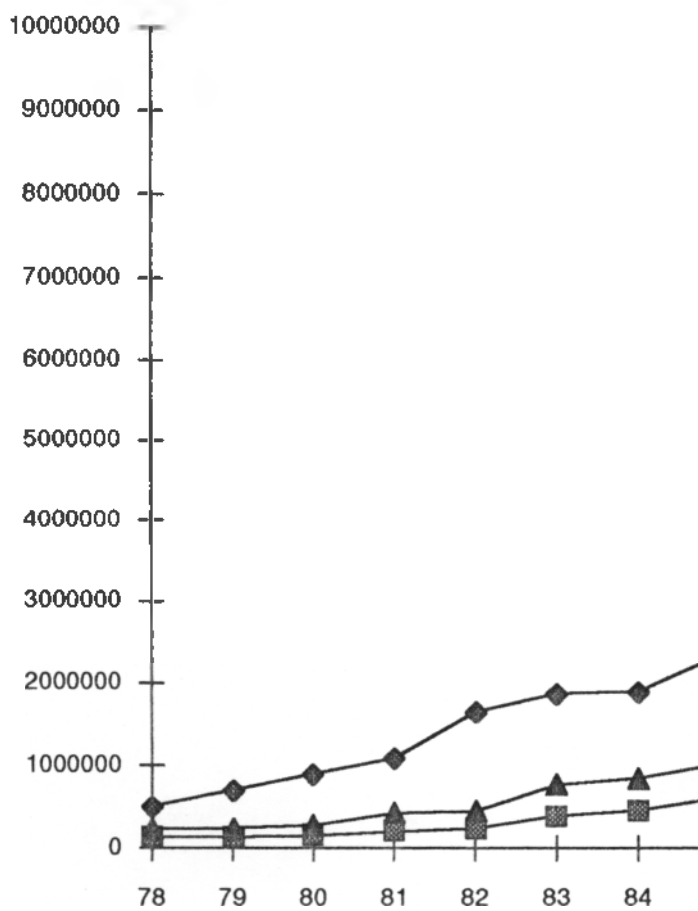
Πίνακα 8 διαπιστώνουμε ότι κατά την περίοδο 1978 - 1982 οι κοινωνικές εισφορές εκτός του ότι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 57%, του συνόλου των εισφορών, παρουσιάζουν επίσης αυξητικές τάσεις, με παράλληλη μείωση των ποσοσטיαίων εισφορών των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, με αποκορύφωμα το έτος 1982 όπου οι κοινωνικές εισφορές αποτελούσαν το 70,6% του συνόλου των εισφορών. Αντίθετα την πενταετία 1983-1987 οι κοινωνικές εισφορές παρουσιάζουν πτωτικές τάσεις με ανάλογη αύξηση των εισφορών των ασφαλισμένων και των εργοδοτών και το έτος 1989 οι κοινωνικές εισφορές παίρνουν την ελάχιστη τιμή τους (21%), ενώ οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών τη μέγιστη, 28% και 51% αντίστοιχα επί του συνόλου των εισφορών. Από το 1989 και μετά οι κοινωνικές εισφορές παρουσιάζουν ραγδαία αύξηση ενώ οι εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, ποσοστιαία, μειώνονται. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τη διετία 1991 - 1992 οι κοινωνικές εισφορές αυξάνονται κατά 30,6% κατέχοντας το 1992 ποσοστό 61,2% στο σύνολο των εισφορών.

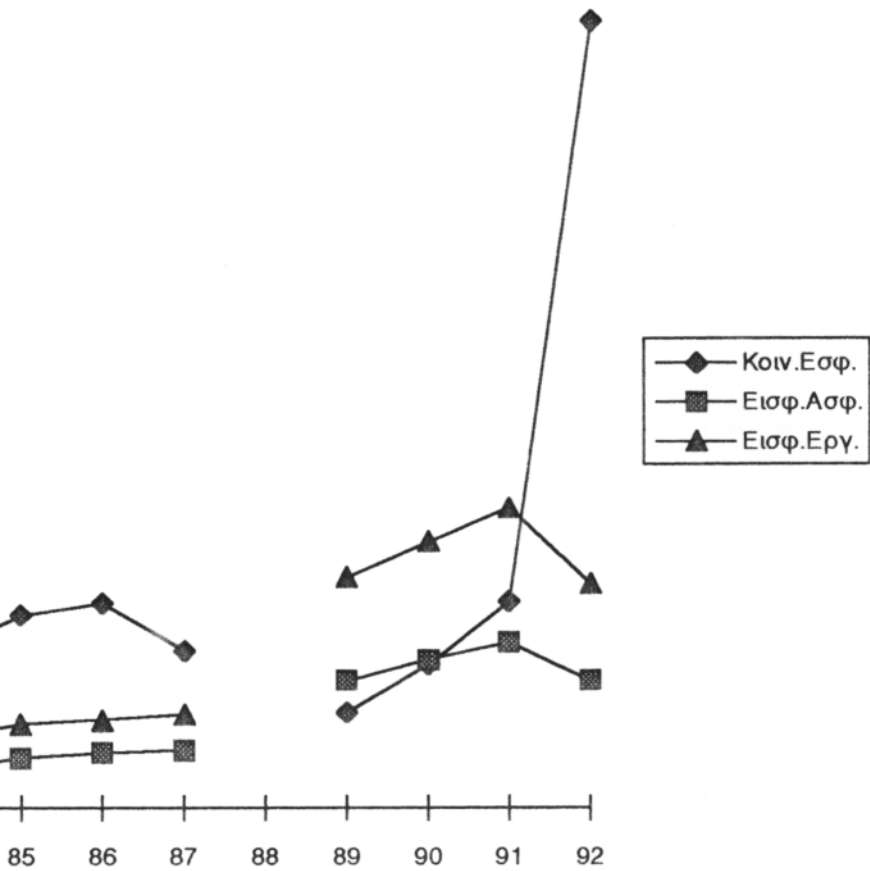
Πίνακας 7

Εξέλιξη πραγματοποιηθέντων κοινωνικών εισφορών, εισφορών ασφαλισμένων και εισφορών εργοδοτών Τ.Σ.Π.Π. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (κλάδος κύριας σύνταξης) την περίοδο 1978 - 1992 (τα ποσά σε χιλ. δρχ.)

ΕΤΟΣ	Κοινωνικές Εισφορές	Εισφορές Ασφαλισμένων	Εισφορές Εργοδοτών
1978	510.070	134.390	241.242
1979	740.542	135.426	245.809
1980	900.463	155.113	276.304
1981	1.090.984	202.300	426.150
1982	1.651.404	238.205	447.171
1983	1.875.938	393.468	764.434
1984	1.896.521	455.720	843.082
1985	2.430.578	608.694	1.020.458
1986	2.492.316	670.677	1.072.275
1987	1.921.551	708.918	1.136.058
1988	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων
1989	1.154.576	1.539.246	2.811.547
1990	1.740.418	1.802.286	3.240.142
1991	2.513.642	2.017.304	3.668.197
1992	9.593.783	1.542.959	2.732.273

ΠΗΓΗ: Κοινωνικοί Απολογισμοί 1978 - 1992.

Σχήμα 2

Πίνακας 8

Ποσοστιαία εξέλιξη εισφορών, επί του συνόλου αυτών, Τ.Σ.Π.Π.
Αγροτικής Τράπεζας την περίοδο 1978 - 1992 (ποσοστά %)

ΕΤΟΣ	Κοινωνικές Εισφορές	Εισφορές Ασφαλισμένων	Εισφορές Εργοδοτών
1978	57.6	15.2	27.2
1979	65	12.5	22.5
1980	67.7	11.6	20.7
1981	63.5	11.7	24.8
1982	70.6	10.2	19.2
1983	61.8	13	25.2
1984	59.3	14.3	26.4
1985	59	15.3	25.7
1986	60.2	15.8	24
1987	51	18.8	31.2
1988	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων	έλλειψη στοιχείων
1989	21	28	51
1990	25.6	26.6	47.8
1991	30.6	24.6	44.8
1992	61.2	11.1	27.7

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών απολογισμών ετών
1978-1992.

Στο Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής οι κοινωνικές εισφορές εμφανίζονται για πρώτη φορά το έτος 1991. Όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 9 το έτος αυτό οι κοινωνικές εισφορές αποτελούσαν το 41,6% του συνόλου των εισφορών, ενώ οι εισφορές

των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, το 19,4% και 39% αντίστοιχα. Το αμέσως επόμενο έτος, 1992, οι κοινωνικές εισφορές παρουσιάζουν ραγδαία άνοδο της τάξεως του 30,9% και αποτελώντας έτσι το 72,5% του συνόλου των εισφορών, ενώ οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών παρουσιάζουν, συνολικά, ανάλογη πτώση.

Πίνακας 9

Ποσοστιαία εξέλιξη εισφορών, επί του συνόλου αυτών, Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής την περίοδο 1991 - 1992 (ποσοστό %)

ΕΤΟΣ	Εισφορές Εργοδοτών	Κοινωνικές Εισφορές	Εισφορές Ασφαλισμένων
1991	39	41,6	19,4
1992	18,4	72,5	9,1

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών απολογισμών 1991 - 1992.

Εξετάζοντας την εξέλιξη των κοινωνικών εισφορών στα τρία ειδικά ταμεία, της Εθνικής Τράπεζας, της Αγροτικής και των Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής, σε σχέση με τις εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών, διαπιστώνουμε ότι οι κοινωνικές εισφορές αποτελούν σημαντικότερη πηγή εσόδων για αυτά τα ταμεία. Ιδιαίτερα την περίοδο 1988 - 1992, για το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας και το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας, και μετά το 1991 για το Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής, ο πολλαπλασιασμός των κοινωνικών εισφορών είναι ταχύτατος, ενώ οι εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών παρουσιάζουν σταδιακή μείωση. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι τα αναφερόμενα ταμεία αδυνατούν να καλύψουν τις δαπάνες τους εκ των έσω με αποτέλεσμα να δημιουργείται έλλειμμα το οποίο καλούνται να καλύψουν οι κοινωνικές εισφορές.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 4ου ΚΕΦ.

1. - Ν. 2084/92 άρθρο 22 παρ. 1.

2. - Γ.Δ.Σκουτέλης Κοινωνικές Ασφαλίσεις Ανάπτυξη και κρίση
Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας Αθήνα 1990 σελ. 60.

3. - ο.π. σελ. 58.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

ΔΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΜΟΡΦΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ - ΟΙ "ΕΞΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ"

Με τον όρο "εξωασφαλιστικοί λόγοι" ή εξωγενή αίτια εννοούμε τις παρεμβάσεις εκείνες που προκάλεσαν αρνητικές επιπτώσεις στο ασφαλιστικό σύστημα εξυπηρετώντας σκοπούς που δεν έχουν σχέση με την κοινωνική ασφάλιση και οι οποίες λόγω της μονιμότητας του χαρακτήρα τους έχουν προκαλέσει δομικές δυσμορφίες στο ασφαλιστικό σύστημα γενικότερα (1). Τέτοιου είδους παρεμβάσεις μπορεί να είναι:

α) Η υποχρεωτική κατάθεση των αποθεματικών των ασφαλιστικών οργανισμών στην Τράπεζα της Ελλάδος με χαμηλά επιτόκια.

Ο Α.Ν. 1611/50 υποχρέωνε όλους τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς να καταθέτουν με χαμηλό επιτόκιο τα αποθέματά τους στην Τράπεζα της Ελλάδος, με άμεση συνέπεια τη δέσμευση της ελευθερίας των διοικήσεων των ταμείων για πρόσφορη αξιοποίηση των αποθεμάτων τους. Το επιτόκιο των καταθέσεων οριζόταν κάθε φορά από τη Νομισματική Επιτροπή.

Αν μελετήσουμε την εξέλιξη του ύψους του επιτοκίου διαχρονικά (Πίνακας 10) παρατηρούμε ότι από το 1954 μέχρι το 1973 παρέμενε σταθερό στο 4%, ενώ την ίδια περίοδο το επιτόκιο στις εμπορικές τράπεζες κυμαίνονταν μεταξύ 4,5% και 10%. Τη διετία 1974 ως 1983

υπάρχει μία παράλληλη αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων των ασφαλιστικών ταμείων στην Τράπεζα Ελλάδος με το επιτόκιο καταθέσεων στις εμπορικές Τράπεζες. Το επιτόκιο καταθέσεων των ασφαλιστικών οργανισμών φτάνει σε διψήφιο αριθμό το 1979⁽²⁾ (10%).

Σε όλη αυτή τη χρονική περίοδο, από την εφαρμογή του νόμου το 1952 μέχρι το 1983 παρατηρούμε μιά υστέρηση των επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος η οποία μεταφράζεται σε στέρηση εξόδων για τα ασφαλιστικά ταμεία. Η στέρηση εσόδων για τους Οργανισμούς γίνεται μεγαλύτερη αν αναλογιστεί κανείς ότι τα λεγόμενα κεφάλαια κίνησης των ταμείων δεσμεύονται άτοκα και διαχειρίζονται από τις εμπορικές τράπεζες (3).

Πίνακας 10

Εξέλιξη του επιτοκίου καταθέσεων των ασφαλιστικών ταμείων στην Τράπεζα της Ελλάδος και του επιτοκίου καταθέσεων ταμειυτηρίου στις Εμπορικές Τράπεζες

Ετος	(1)	(2)	(3)
1952	5	8	-3
1953	5	8	-3
1954	4	7	-3
1955	4	7	-3
1956	4	10	-6
1957	4	9	-6
1958	4	8	-4
1959	4	6,5	-2,5
1960	4	4,5	-0,5
1961	4	4,5	-0,5
1962	4	4,5	-0,5
1963	4	4,5	-0,5
1964	4	4,5	-0,5
1965	4	4,5	-0,5
1966	4	5	-1
1967	4	5	-1
1968	4	5	-1
1969	4	5	-1
1970	4	5	-1
1971	4	5	-1
1972	4	5	-1
1973	4	7	-3
1974	5	9	-4
1975	5	7,5	-2,5
1976	5	7	-2
1977	6	7	-1
1978	6	10	-4
1979	10	13,5	-3,5
1980	11,5	13,5	-2
1981	11,5	13,5	-2
1982	11,5	13,5	-2
1983	11,5	13,5	-2

(1) = επιτόκιο καταθέσεων ασφαλιστικών ταμείων.

(2) = επιτόκιο καταθέσεων ταμειυτηρίου εμπορικών τραπεζών.

(3) = απόκλιση επιτοκίου καταθέσεων ασφαλ. ταμείων από επιτόκιο ταμειυτηρίου εμπορικών τραπεζών.

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος. Μηνιαία στατιστικά δελτία.

Η δέσμευση των ασφαλιστικών οργανισμών δεν σταματούσε στην υποχρεωτική κατάθεση των αποθεμάτων τους στην Τράπεζα της Ελλάδος. Υποχρεώνονται, επίσης, να αγοράζουν ακίνητα και να επενδύουν σε τίτλους που δεν συνέφεραν οικονομικά. Η υποχρέωση αυτή, σε συνδυασμό με τη δέσμευση των αποθεματικών τους, αποτέλεσε επιπρόσθετο λόγο στέρησης εσόδων των ταμείων. Ενδεικτικά, το 1976 υποχρεώνονται σε αγορά μετοχών της Εμπορικής Τράπεζας και αμέσως μετά οι μετοχές αυτές υποτιμούνται (4). Στην περίπτωση αυτή παρατηρούμε ότι επιχειρείται από το κράτος άσκηση οικονομικής πολιτικής με επιβάρυνση των ταμείων και όχι του κρατικού προϋπολογισμού.

β) Η αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης.

Ο χρόνος στράτευσης και συμμετοχής στην Εθνική Αντίσταση συνυπολογίζονται για όλους γενικά τους ασφαλιστικούς φορείς στη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, παρά το γεγονός ότι σε καμιά από τις δύο περιπτώσεις δεν αποδίδονται στους φορείς τα ποσά για την επιβάρυνση αυτή, από τον κρατικό προϋπολογισμό (5).

Στα ειδικά ταμεία των υπαλλήλων των τραπεζών, αναγνωρίζεται επίσης ως χρόνος ασφάλισης, και το διάστημα της ανεργίας των ασφαλισμένων κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου.

γ) Ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της σύνταξης.

Στους φορείς ασφάλισης μισθωτών ο συντάξιμος μισθός αποτελεί τη βάση υπολογισμού του ύψους της σύνταξης.

Στα ταμεία ασφαλίσεως προσωπικού τραπεζών, μέχρι το 1992, ο υπολογισμός του ύψους της σύνταξης, γινόταν με βάση τις αποδοχές του τελευταίου έτους, και συγκεκριμένα στο 80% των αποδοχών που είχε ο ασφαλισμένος όταν αποχωρούσε από την υπηρεσία του.

Υποθέτοντας ότι οι αποδοχές των ασφαλισμένων κατά τα πρώτα

χρόνια του εργασιακού τους βίου είναι σχετικά χαμηλές και αυξάνονται παράλληλα με τα χρόνια υπηρεσίας, υποθέτουμε επίσης ότι και οι εισφορές τους προς τα ασφαλιστικά ταμεία πρέπει να ακολουθούν τις ίδιες τάσεις. Ετσι λοιπόν και παράλληλα με το γεγονός ότι το ύψος της σύνταξης υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του τελευταίου έτους ασφάλισης του εργαζόμενου, παρατηρούμε μία δυσαναλογία ως προς τις εισφορές που έχουν παρακρατηθεί και της σύνταξης που τελικά λαμβάνεται από το δικαιούχο.

Ας σημειωθεί ότι η σύνταξη καταβάλλεται 14 φορές το χρόνο (12 μήνες + 1 σύνταξη δώρο Χριστουγέννων και 1/2 σύνταξη δώρο Πάσχα και 1/2 σύνταξη επίδομα αδείας) παρότι στο ύψος του συντάξιμου μισθού συνυπολογίζονται επιδόματα δώρων και αδείας.

Η αντίστοιχη μέθοδος, υπολογισμού των συντάξεων για τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ γίνονται με βάση τις αποδοχές της τελευταίας πενταετίας προσαυξημένες με το μέσο όρο μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κάθε έτους αυτής.

Αναζητώντας τα αίτια που έχουν προκαλέσει δομικές δυσμορφίες στην οικονομική διαχείριση εξετάσαμε κάποιους εξωασφαλιστικούς παράγοντες. Τα αίτια όμως δεν περιορίζονται μόνο σ'αυτούς τους παράγοντες αλλά και σε κάποιους άλλους, οι οποίοι επιδρούν αρνητικά όχι μόνο επί του ασφαλιστικού συστήματος αλλά επί όλης της οικονομικής και κοινωνικής διάρθρωσης της χώρας (6). Τέτοια αίτια μπορεί να είναι:

α) Η παράταση του ορίου ζωής του ανθρώπου.

Οι αλματώδεις πρόοδοι της ιατρικής επιστήμης τα τελευταία χρόνια συνέτειναν στην παράταση του ορίου ζωής του ανθρώπου. Άμεσο αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος, σε ότι αφορά τα ασφαλιστικά ταμεία, είναι η αύξηση του μέσου χρόνου συνταξιοδότησης.

Η αύξηση του προσδόκιμου ορίου ζωής, σε παράλληλο

συνδυασμό με τη μείωση της γεννητικότητας στην Ελληνική κοινωνία, ενισχύουν τις τάσεις γήρανσης του πληθυσμού. Η γήρανση του πληθυσμού επιδρά με δύο τρόπους πάνω στα οικονομικά της κοινωνικής ασφάλισης. Πρώτον μεταβάλλει τη σχέση των εργαζομένων/ συνταξιούχων, σε βάρος των εργαζομένων, με συνέπεια ένας αριθμός εργαζομένων, ο οποίος συνήθως μειώνεται λόγω της αύξησης της ανεργίας, να χρηματοδοτεί με τις εισφορές του ένα ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό συνταξιούχων. Δεύτερον, αυξάνεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη στιγμή της συνταξιοδότησης του ατόμου μέχρι τη στιγμή του θανάτου. Δηλαδή, η αναλογία της περιόδου ενεργούς οικονομικής δραστηριότητας προς την περίοδο ζωής του ατόμου μετά τη συνταξιοδότηση του έχει διαφοροποιηθεί αισθητά. Το αποτέλεσμα είναι ότι μειώνεται ο λόγος εσόδων προς δαπάνες (7).

Γιά τη σχέση εργαζομένων / συνταξιούχων, των ειδικών ταμείων, αντικειμενικές δυσκολίες μας απαγορεύουν να κάνουμε μία προσέγγιση. Οι δυσκολίες αυτές εντοπίζονται:

α) Στο γεγονός ότι τα ασφαλιστικά ταμεία, συνήθως, δεν τηρούν ακριβή μητρώα ασφαλισμένων - συνταξιούχων.

β) Στο ότι τα στοιχεία που δίνονται από κοινωνικούς προϋπολογισμούς διαφορετικών ετών για τον αριθμό των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων, ενός παρελθόντος έτους, κάποιου ταμείου, παρουσιάζουν ανακολουθία μεταξύ τους. Αρα οποιαδήποτε προσέγγιση αυτών των αριθμών θα είναι πλασματική και δεν θα ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Απόδειξη του παραπάνω ισχυρισμού αποτελούν οι Πίνακες 11, 12, 13, 14, 15 στους οποίους παρατηρούμε ότι για το ίδιο έτος, από κοινωνικούς προϋπολογισμούς διαφορετικών ετών καθώς και από επίσημα στοιχεία της ΟΤΟΕ φαίνεται μία σημαντική απόκλιση του αριθμού ασφαλισμένων και συνταξιούχων από πηγή σε πηγή. Γιά το έτος 1990 οι συνταξιούχοι του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας ήταν,

σύμφωνα με στοιχεία που δίνονται από την ΟΤΟΕ, 6.550 άτομα ενώ σύμφωνα με στοιχεία του κοινωνικού προϋπολογισμού του 1993 ο αριθμός έφτανε στους 7.885 συνταξιούχους. Γιά το ίδιο έτος, ο κοινωνικός προϋπολογισμός του 1994 μάς δίνει 802 συνταξιούχους (Πίνακας 11). Επίσης, για το έτος 1990 οι ασφαλισμένοι του Ταμείου Συντάξεων Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής ήταν σύμφωνα με στοιχεία της ΟΤΟΕ 4.600 άτομα, με στοιχεία του Κοινωνικού προϋπολογισμού του 1993, 5.150 άτομα, ενώ με στοιχεία του 1994 ήταν 4.470 άτομα (Πίνακας 12). Σε παρόμοια με τα παραπάνω συμπεράσματα, ασυμφωνίας δηλαδή μεταξύ διαφορετικών πηγών, καταλήγουμε αν παρατηρήσουμε και τους Πίνακες 13, 14, 15 οι οποίοι αφορούν τα υπόλοιπα εξεταζόμενα ταμεία.

β) Ο υψηλός ρυθμός πληθωρισμού.

Όταν παρατηρείται το φαινόμενο αύξησης του πληθωρισμού με υψηλούς ρυθμούς, τότε, ενώ τα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές δεν αυξάνονται, επειδή συνήθως οι αυξήσεις στους ονομαστικούς μισθούς υστερούν τόσο σε ποσοστό όσο και χρονικά ως προς τις αυξήσεις των τιμών, οι δαπάνες όμως αυξάνονται λόγω του πληθωρισμού. Ετσι, παρόλο που το πραγματικό κόστος μιας ασφαλιστικής παροχής μπορεί να μην μεταβάλλεται, το χρηματικό κόστος όμως μεταβάλλεται, αυξάνεται, λόγω της αύξησης του πληθωρισμού. Η αύξηση του πληθωρισμού ενδέχεται επίσης να δημιουργεί έντονα προβλήματα ρευστοποίησης τίτλων των ταμείων, ενώ παράλληλα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για επαχθέστερους όρους δανεισμού, σε βάρος των ταμείων (8).

Πίνακας 11

Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΗΓΕΣ			ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΗΓΕΣ			
ΕΤΟΣ	ΚΠ '93*	ΚΠ '94*	ΟΤΟΕ*	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ
1989	14.851		14.983	7.034		6.014
1990	14.068	14.068	13.776	7.885	802	6.550
1991	13.869	13.869		7.812	797	
1992	13.477	13.451		7.866	7.898	
1993	13.277	13.316		8.166	7.905	

Πίνακας 12

Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Τραπεζών Ελλάδος - Κτηματικής

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΗΓΕΣ			ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΗΓΕΣ			
ΕΤΟΣ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ
1989	4.700		4.700	3.200		3.200
1990	5.150	4.470	4.600	3.300	4.802	3.308
1991	4.700	4.632		3.600	4.852	
1992	4.600	4.433		3.580	4.965	
1993	4.400	4.400		5.025	5.025	

Πίνακας 13

Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΗΓΕΣ				ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΗΓΕΣ		
ΕΤΟΣ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ
1989	6.720		6.720	5.379		5.379
1990	5.350	5.350	6.200	5.500	5.500	5.589
1991	6.070	6.070		5.760	5.760	
1992	5.600	5.600		5.932	5.932	
1993	6.250	5.500		6.050	6.000	

Πίνακας 14

Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΗΓΕΣ				ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΗΓΕΣ		
ΕΤΟΣ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ
1989	3.159		3.159	1.148		1.148
1990	3.147	3.147	3.000	1.169	1.169	1.200
1991	3.234	3.234		1.185	1.185	
1992	3.206	3.206		1.157	1.157	
1993	3.350	3.295		1.200	1.156	

Πίνακας 15
Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΕΤΒΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΗΓΕΣ				ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΗΓΕΣ		
ΕΤΟΣ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ	ΚΠ '93	ΚΠ '94	ΟΤΟΕ
1989	754		752	251		235
1990	684	684	700	317	316	250
1991	643	643		345	349	
1992	616	616		364	381	
1993	586	598		394	390	

* ΚΠ'93 = Στοιχεία Κοινωνικού Προϋπολογισμού έτους 1993. Σελ. 189.

* ΚΠ'94 = Στοιχεία Κοινωνικού Προϋπολογισμού έτους 1994. Σελ. 207.

* Ο.Τ.Ο.Ε. = Στοιχεία της Ο.Τ.Ο.Ε.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 5ου ΚΕΦ.

1. - ΙΝΕ - ΓΣΕΕ (Π. Πέτρουλας, Σ. Ρομπόλης, Ε. Ξυδέας, Μ. Χλέτσος).

Η Κοινωνική Ασφάλιση στην Ελλάδα Αθήνα 1993 σελ. 62.

2. - Με το Ν. 1902/90 το επιτόκιο καταθέσεων των ασφαλιστικών οργανισμών εξισώθηκε με το επιτόκιο Ταμιευτηρίου. Το επιτόκιο όμως αυτό δεν καλύπτει τη μείωση της αγοραστικής αξίας του Εθνικού νομίσματος από τον πληθωρισμό.

3. - Χρ. Ρουπακιώτης. Η κρίση της κοινωνικής ασφάλισης.

Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα 1990 σελ. 36.

4. - ο.π. σελ. 36.

5. - ΙΝΕ ΓΣΕΕ ο.π. σελ. 73.

6. - ο.π. σελ. 62.

7. - ο.π. σελ. 77 - 78.

8. - ο.π. σελ. 75.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ

6α. Σύνταξη γήρατος.

Το γήρας καλύπτεται ως ασφαλιστικός κίνδυνος, ως κατάσταση που, κατά τις ισχύουσες βιολογικές και άλλες συνθήκες (κοινωνικές, οικονομικές, κλιματολογικές, κ.λ.π.), έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα την αδυναμία συμμετοχής του ασφαλισμένου στην παραγωγική διαδικασία κάτι που του δίνει το δικαίωμα να ζητήσει τη συνταξιοδότησή του εφ' όσον βέβαια, πληροί προηγουμένως κάποιες προϋποθέσεις.

Σε γενικές γραμμές, για σύνταξη γήρατος, προς οποιοδήποτε ασφαλισμένο, απαιτούνται δύο βασικές προϋποθέσεις. Πρώτον, συμπλήρωση κάποιου ορίου ηλικίας και δεύτερον, η πραγματοποίηση από τον εργαζόμενο κάποιου συγκεκριμένου χρόνου ασφάλισης.

Σε ότι αφορά τα ειδικά ταμεία ασφάλισης του υπαλληλικού προσωπικού των τραπεζών, βάσει του καταστατικού τους, το δικαίωμα για συνταξιοδότηση με αιτία το γήρας θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας και την παράλληλη πραγματοποίηση 25 χρόνων ασφάλισης. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα στους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει 35 χρόνια ασφάλισης, εφ' όσον προβλέπεται από το καταστατικό του ταμείου τους, να συνταξιοδοτηθούν ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Δυνατότητα συνταξιοδότησης παρέχεται επίσης στους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει 20 χρόνια ασφάλισης και έχουν ηλικία 60 ετών. Στις γυναίκες ασφαλισμένες παρέχεται το δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση 25ετούς υπηρεσίας ανεξαρτήτως ηλικίας, ενώ για τις έγγαμες απαιτείται 20ετής υπηρεσία και ηλικία άνω των 45 ετών.

Γιά τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων ισχύει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με αναστολή της σύνταξης, όπως ορίζεται από το Ν. 1976/1991 (άρθρο 9 παρ. 5 περιπτ. στ'), δηλαδή, όταν οι ασφαλισμένοι συμπληρώσουν τα απαιτούμενα συντάξιμα χρόνια, μπορούν να αποχωρήσουν από την υπηρεσία και να πάρουν αμέσως το εφάπαξ (άρθρο 56, παρ. 1, εδάφιο τέταρτο), τη σύνταξή τους όμως θα την πάρουν όταν συμπληρώσουν τα απαιτούμενα όρια ηλικίας (1).

Μέχρι την ψήφιση του Ν. 2084/92, οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ τραπεζοϋπάλληλοι είχαν το δικαίωμα απολαβής σύνταξης γήρατος στο 65ο έτος της ηλικίας τους εφόσον επρόκειτο για τους άνδρες και στο 60ο έτος εφ' όσον επρόκειτο για τις γυναίκες και αφού ταυτόχρονα είχαν πραγματοποιήσει ελάχιστο χρόνο ασφάλισης 15 έτη. Σύνταξη χορηγείτο επίσης στο 62ο έτος για τους άντρες και στο 57ο για τις γυναίκες εφ' όσον αυτοί είχαν συμπληρώσει 33,5 χρόνια ασφάλισης.

Με βάση τις ρυθμίσεις που επέβαλε ο Ν. 2084/92, όλοι οι νεοασφαλισμένοι (άντρες ή γυναίκες), στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, από 1-1-1993 θα θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης εφόσον συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους και πραγματοποιήσουν ελάχιστο χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών. Ετσι, σύμφωνα με το νόμο αυτό, όλοι οι τραπεζοϋπάλληλοι, είτε ασφαρίζονται σε ειδικά ταμεία για κύρια σύνταξη, είτε στο Ι.Κ.Α. θα θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις. Αρα στη σημερινή πραγματικότητα οι όποιες διαφορές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ανάμεσα σε ασφαλισμένους τραπεζοϋπαλλήλους των ειδικών ταμείων και του ΙΚΑ, εντοπίζονται σε αυτούς που έχουν ασφαλιστεί μέχρι τις 31-12-1992.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 6α.

1. - Πίνακες στοιχείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων - ΟΤΟΕ - Επιτροπή Ασφαλιστικού, Αθήνα 1990.

6β. Σύνταξη αναπηρίας.

Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την καταβολή συντάξεων αναπηρίας διαφέρουν από αυτές της κύριας σύνταξης, όχι μόνο μεταξύ των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων και των ασφαλισμένων του ΙΚΑ αλλά και μεταξύ των ίδιων των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων. Έτσι, οι ασφαλισμένοι των ειδικών ταμείων εφόσον έχουν διαρκή πλήρη ή μερική ανικανότητα οποιουδήποτε βαθμού, η οποία θα οφείλεται σε κοινή ή επαγγελματική νόσο, εργατικό και μή ατύχημα, βάσει των καταστατικών ίδρυσης των ταμείων τους και με προσφυγή τους σε αυτά, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης αναπηρίας αν έχουν προηγουμένως συμπληρώσει κάποιο συγκεκριμένο αριθμό συντάξιμων χρόνων. Για τα ταμεία της Εθνικής Τράπεζας, της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ιονικής Τράπεζας οι καταστατικές διατάξεις των ταμείων προβλέπουν δέκα συντάξιμα χρόνια, ενώ για τα ταμεία της ΕΤΒΑ και της Αγροτικής Τράπεζας πέντε χρόνια. Για κάποιους ασφαλισμένους οι οποίοι κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου, νόσησαν με αποτέλεσμα να καταστούν διανοητικά ανάκανοι προς υπηρεσία ή τυφλοί ή παρα/τετραπληγικοί, τότε σ' αυτούς χορηγείται σύνταξη αναπηρίας χωρίς περιορισμούς συντάξιμων χρόνων (1).

Οι ασφαλισμένοι στο Ι.Κ.Α. δικαιούνται να λάβουν σύνταξη αναπηρίας από το ίδρυμα αν είναι ανάπηροι και αν έχουν πραγματοποιήσει 4.500 ημέρες εργασίας ή 15 έτη ή έχουν πραγματοποιήσει 1.500 ημέρες εργασίας, τις 600 τα τελευταία 5 χρόνια από τότε που έμειναν ανάπηροι, ή έχουν 300 ημέρες εργασίας και δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους ⁽²⁾.

Με τη ψήφιση του Ν. 2084/92 άρθρο 25 παρ. 1 οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας για τους ασφαλισμένους από 1-1-

1993 εξομοιώνονται, είτε αυτοί ασφαίζονται στα ειδικά ταμεία είτε στο ΙΚΑ, οι διαφορές όμως συνεχίζουν να υφίστανται για τους πρὶν ἀπὸ το νόμο ασφαλισμένους.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 6β.

1. - Πίνακες στοιχείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων. - ΟΤΟΕ - Επιτροπή Ασφαλιστικού, Αθήνα 1990.
2. - Ι. Αλεξόπουλος - Ε. Παππάς Οργάνωση δομή και λειτουργία του ΙΚΑ. Πτυχιακή Εργασία Καλαμάτα 1994, σελ. 31

6γ. Σύνταξη θανάτου.

Οι παροχές σύνταξης θανάτου χορηγούνται στα μέλη των οικογενειών των ασφαλισμένων ή των συνταξιούχων σε περίπτωση θανάτου τους.

Τα μέλη των οικογενειών έχουν δικαίωμα σύνταξης άν ο θανών ασφαλισμένος είχε πραγματοποιήσει ένα συγκεκριμένο αριθμό ετών συντάξιμης υπηρεσίας. Ο αριθμός αυτός των ετών για όλους τους ασφαλισμένους, είναι ίδιος με εκείνων που απαιτούνται για σύνταξη αναπηρίας εκτός από την περίπτωση του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Τράπεζας Ελλάδος και Κτηματικής στο οποίο, βάσει του καταστατικού του ταμείου, απαιτούνται πέντε συντάξιμα χρόνια για τη θεμελίωση του δικαιώματος.

Βάσει των καταστατικών διατάξεων των ειδικών ταμείων το ποσό της σύνταξης που δικαιούται η χήρα (ή χήρος) ισούται με το 60% της σύνταξης του θανόντος, ενώ άν ο θανών ήταν ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, το ποσό αυτό φτάνει στο 70%. Η χήρα με ένα παιδί δικαιούται 20% επιπλέον της σύνταξης του θανόντος. Τα ορφανά τέκνα, χωρίς την ύπαρξη χήρας, των ασφαλισμένων του ΙΚΑ και των Τ.Σ.Π. ΕΤΒΑ και Τ.Σ.Π. Ιονικής - Λαϊκής δικαιούνται το 60% της σύνταξης του θανόντος ασφαλισμένου, ενώ των υπολοίπων ειδικών ταμείων (Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας, Τ.Σ.Π. Τράπεζας Ελλάδος και Κτηματικής, Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας) το 50% της σύνταξης (1).

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι και σε αυτή την κατηγορία συντάξεων οι προϋποθέσεις απονομής σύνταξης και το ποσοστό της σύνταξης που τελικά λαμβάνεται διαφοροποιείται μεταξύ των ασφαλισμένων τραπεζοϋπαλλήλων στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ καθώς και μεταξύ των ίδιων των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 6γ.

1. - Πίνακες στοιχείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων - ΟΤΟΕ - Επιτροπή Ασφαλιστικού, Αθήνα 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ - ΟΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

7α. Η έννοια των κοινωνικών παροχών ενός ασφαλιστικού οργανισμού.

Βασικός σκοπός κάθε συστήματος κοινωνικής ασφάλισης είναι να εξασφαλίσει τις καλύτερες δυνατές παροχές προς τους ασφαλισμένους του. Χωρίς αυτές δεν μπορεί να εννοηθεί ύπαρξη συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, η δε χρηματοδότησή του και οι οικονομικές του δυνατότητες, δεν αποτελούν τίποτε άλλο από τα αναγκαία μέσα για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού (1). Γίνεται λοιπόν φανερό ότι οι παροχές που χορηγεί ένα ασφαλιστικό σύστημα, ή ειδικότερα ένας ασφαλιστικός οργανισμός, πιθανόν να είναι συνάρτηση και της οικονομικής του κατάστασης.

Η χορήγηση παροχών έχει σκοπό την αναπλήρωση του εισοδήματος των ασφαλισμένων και την κάλυψη των κινδύνων που δημιουργούνται στο οικονομικό και κοινωνικό σύστημα. Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από τα σύγχρονα κοινωνικο-ασφαλιστικά συστήματα αφορούν: 1) το γήρας, την αναπηρία και το θάνατο, 2) την ασθένεια και τη μητρότητα, 3) το εργατικό ατύχημα, 4) την ανεργία και 5) τα οικογενειακά βάρη. Οι κίνδυνοι αυτοί καλύπτονται από αντίστοιχους κλάδους ασφάλισης. Σε γενική βάση, οι παροχές, μπορούν να διακριθούν σε δύο επιμέρους, κατηγορίες πρώτον, στις χρηματικές

παροχές και δεύτερον στις παροχές σε είδος.

Σε ότι αφορά τις χρηματικές παροχές, αυτές μπορούμε να τις διακρίνουμε σε δύο επιμέρους κατηγορίες, στις περιοδικές και στις εφάπαξ χρηματικές παροχές. Περιοδικές καλούνται αυτές που χορηγούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνήθως μηνιαία, και για όσο χρόνο χρειαστεί για να εξουδετερωθούν οι επιπτώσεις του κινδύνου, ενώ εφάπαξ αυτές που καταβάλλονται μία φορά, μόλις εμφανιστεί ο συγκεκριμένος ασφαλιστικός κίνδυνος.

Στην κατηγορία των περιοδικών χρηματικών παροχών εντάσσονται οι συντάξεις (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου) που έχουν σκοπό την αναπλήρωση, μερική ή πλήρη, για μεγάλα διαστήματα της απώλειας του εισοδήματος και τα επιδόματα που επιδιώκουν να αναπληρώσουν την απώλεια εισοδήματος από τον ασφαλισμένο, η οποία οφείλεται στην ανικανότητα του εργαζομένου για εργασία. Συγκριτικά με τις συντάξεις ο χρόνος καταβολής των επιδομάτων είναι συνήθως περιορισμένος ακριβώς επειδή οι κίνδυνοι που καλύπτονται έχουν περιορισμένη διάρκεια. Τα επιδόματα αφορούν κινδύνους όπως η ασθένεια, η μητρότητα, η ανεργία και η στράτευση. Από την πλευρά τους, οι εφάπαξ χρηματικές παροχές περιλαμβάνουν βοηθήματα γάμου, τοκετού, έξοδα κηδείας, δάνεια αυτοστέγασης κ.α.

Οι παροχές σε είδος περιλαμβάνουν υγειονομική προστασία (ιατρική, νοσοκομειακή και φαρμακευτική περίθαλψη), παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας με την αντιμετώπιση του κινδύνου της ανεργίας (μεσολάβηση ευρέσεως εργασίας μέσω του ΟΑΕΔ) και τέλος στεγαστική αποκατάσταση (2).

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 7α.

1. - Γ. Σκουτέλης Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Ανάπτυξη και Κρίση. Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας. Αθήνα 1990 σελ. 55.

2. - ο.π. σελ. 46-48.

7β. Οι ασφαλιστικές παροχές των ειδικών ταμείων κύριας ασφάλισης για τους εργαζόμενους στις Τράπεζες.

Στα ειδικά ταμεία που εξετάζονται στο πλαίσιο αυτής της μελέτης, το είδος της παρεχόμενης ασφάλισης δεν είναι κοινό, πλην των παροχών κύριας σύνταξης. Οι παροχές που χορηγούν εξαρτώνται από τους κλάδους ασφάλισης που διαθέτουν. Ετσι, επιπλέον κλάδους ασφάλισης, εκτός αυτού της κύριας σύνταξης, έχουν το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας, το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής - Λαϊκής και το Τ.Α.Π. ΕΤΒΑ. Το Τ.Σ.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας διαθέτει συνολικά δύο κλάδους ασφάλισης, κύριας σύνταξης και πρόνοιας, το ΤΑΠ Τράπεζας Ιονικής Λαϊκής κλάδο κύριας σύνταξης, κλάδο πρόνοιας και κλάδο ασθένειας και το ΤΑΠ ΕΤΒΑ κλάδο πρόνοιας, κύριας σύνταξης, κλάδο επικούρισης και κλάδο υγείας. Οπως γίνεται αντιληπτό, τα άλλα δύο ταμεία, δηλαδή, το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας και το Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής διαθέτουν μόνο κλάδο κύριας σύνταξης. Ας δούμε όμως, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζονται στους κοινωνικούς προϋπολογισμούς, τι παροχές περιλαμβάνει ο κάθε κλάδος ασφάλισης ξεχωριστά. Οι κλάδοι υγείας χορηγούν παροχές σε είδος και παροχές σε χρήμα. Στις παροχές σε είδος περιλαμβάνονται ιατρική, φαρμακευτική, οδοντιατρική περίθαλψη και κάποια άλλα είδη πρόσθετης περίθαλψης όπως ακουστικά, βηματοδότες, γυαλιά, φιάλες οξυγόνου και πολλά άλλα. Στις παροχές σε χρήμα περιλαμβάνονται επιδόματα ασθένειας, ατυχήματος, φυματίωσης, λουτροθεραπείας και αεροθεραπείας, μητρότητας και τοκετού, βοηθήματα θανάτου και έξοδα κηδείας.

Ο κλάδος επικουρικής ασφάλισης (ΤΑΠ ΕΤΒΑ) χορηγεί στους ασφαλισμένους του επικουρική σύνταξη γήρατος, ενώ οι κλάδοι πρόνοιας χορηγούν προς τους ασφαλισμένους τους εφάπαξ βοηθήματα.

Από την πλευρά του, ο κλάδος κύριας σύνταξης περιλαμβάνει συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και θανάτου. Γιά τα ταμεία της Εθνικής Τράπεζας, της Αγροτικής και της ΕΤΒΑ ο κλάδος αυτός χορηγεί επιπλέον προς τους ασφαλισμένους του παροχές πρόνοιας παρά το γεγονός ότι τέτοιες παροχές χορηγούνται για τους ασφαλισμένους αυτών των ταμείων και από άλλες πηγές. Δηλαδή, για τους συνταξιούχους της Εθνικής Τράπεζας χορηγούνται από το Ταμείο Αυτασφάλισης Προσωπικού Εθνικής και για τους συνταξιούχους των ταμείων της ΕΤΒΑ και της Αγροτικής Τράπεζας από τον αντίστοιχο κλάδο των ίδιων των ταμείων.

7γ. Οι συντάξεις που παρέχουν τα ειδικά και το ΙΚΑ.

Οι συντάξεις καταβάλλονται προς τους δικαιούχους, ειδικών ταμείων και ΙΚΑ, 14 φορές ετησίως. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το Τ.Α.Π.Π. Αγροτικής Τράπεζας το οποίο καταβάλλει 14,5 συντάξεις το χρόνο (1).

Παρατηρώντας την εξέλιξη των συντάξεων (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου), την περίοδο 1980 - 1986 (Πίνακες 16,17,18), διαπιστώνουμε τις διαφοροποιήσεις που υπάρχουν στο ύψος των καταβαλλομένων συντάξεων, όχι μόνο μεταξύ των δικαιούχων του ΙΚΑ και εκείνων των ειδικών ταμείων, αλλά και μεταξύ των δικαιούχων διαφορετικών ειδικών ταμείων (2).

Οι πιο σημαντικές διαφοροποιήσεις εμφανίζονται στις συντάξεις γήρατος, ιδιαίτερα στις μεσαίες κατηγορίες, οι οποίες λογικά αποτελούν την πλειοψηφία, καθώς και οι ανώτερες συντάξεις φαίνεται πως καταβάλλονται σε ανώτερα στελέχη, όπως οι διοικητές, οι υποδιοικητές, οι διευθυντές κ.λ.π., ενώ οι κατώτερες σε μή εξειδικευμένο και βοηθητικό προσωπικό. Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι το 1986 μία μέση σύνταξη γήρατος για τους συνταξιούχους του ΙΚΑ ανερχόταν στις 37.150 δρχ., ενώ η αντίστοιχη

για τους δικαιούχους των ειδικών ταμείων κυμαινόταν μεταξύ 70.000 δρχ., για το ΤΑΠ Ιονικής - Λαϊκής και 92.922 για το ΤΑΠ ΕΤΒΑ. Παρατηρώντας την εξέλιξη των συντάξεων αναπηρίας και θανάτου, για την ίδια περίοδο, και την ίδια κατηγορία συνταξιούχων, διαπιστώνουμε ότι και σε αυτά τα είδη των συντάξεων εμφανίζονται ποσοτικές διαφοροποιήσεις, με τους συνταξιούχους των ειδικών ταμείων, να λαμβάνουν μεγαλύτερα ποσά συντάξεων από αυτούς του ΙΚΑ. Οι μόνες περιπτώσεις κατά τις οποίες μεσαίες κατηγορίες συνταξιούχων των ειδικών ταμείων έλαβαν χαμηλότερες συντάξεις από αυτές του ΙΚΑ ήταν τα έτη 1982 και 1983 όταν οι συνταξιούχοι αναπηρίας του ΤΑΠ ΕΤΒΑ έλαβαν 12446 δρχ και 18265 δρχ., ενώ οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ 17839δρχ και 21555δρχ αντίστοιχα, καθώς επίσης και τα έτη 1982 και 1986 όταν οι συνταξιούχοι θανάτου του ίδιου ταμείου (ΤΑΠ ΕΤΒΑ) έλαβαν 17507δρχ και 32780δρχ, ενώ οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ 17839δρχ και 37150 δρχ. αντίστοιχα.

Πίνακας 16

Εξέλιξη συντάξεων γήρατος την περίοδο 1980-1986 στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ

		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
ΙΚΑ.	ΑΝΩΤΕΡΗ	50025	63025	75425	90425	107600	126700	140425
	ΜΕΣΗ	8942	11318	17839	21555	26081	32182	37150
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	7140	9000	16270	19530	23650	23650	34320
Τ.Σ.Π. ΕΘΝΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	55506	66623	68077	103078	153823	166414	194859
	ΜΕΣΗ	26960	29939	31478	53135	69855	80087	85643
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	4438	5523	6045	7248	8624	10156	11284
Τ.Α.Π. Ε.Τ.Β.Α.	ΑΝΩΤΕΡΗ	52836	76342	77370	95348	131722	137979	175312
	ΜΕΣΗ	27022	35397	36000	47605	68264	73724	92922
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	9197	12140	12756	18689	23804	26015	36058
Τ.Α.Π. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	37036	41480	55000	103000	123000	135000	153100
	ΜΕΣΗ	14230	16364	30900	48000	58000	70000	81400
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	7120	9000	15900	19500	23600	28800	35700
Τ.Α.Π.Π. Α.Τ.Ε.	ΑΝΩΤΕΡΗ	34434	39338	49351	64921	85228	101352	116000
	ΜΕΣΗ	20516	23111	26375	49080	65315	45528	85000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	3400	3400	3400	19530	21012	24757	34320
Τ.Α.Π. ΙΟΝΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	42103	51902	68712	78022	90000	105000	110000
	ΜΕΣΗ	23000	28000	40000	45000	53000	62000	70000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	8635	10365	17142	19530	23650	24910	34320

ΠΗΓΗ: ΚΕΠΕ

Πίνακας 17

Εξέλιξη συντάξεων αναπηρίας την περίοδο 1980-1986 στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ

		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
ΙΚΑ	ΑΝΩΤΕΡΗ	50025	63025	75425	90450	107600	125700	140425
	ΜΕΣΗ	8942	11318	17839	21555	26081	32182	37150
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	7140	9000	16270	19530	23650	29410	34320
Τ.Σ.Π. ΕΘΝΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	55506	66623	68077	103078	153823	166414	194659
	ΜΕΣΗ	26960	29939	31478	53135	69855	80087	85543
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	4438	5523	6045	7248	8624	10156	11284
Τ.Α.Π. Ε.Τ.Β.Α.	ΑΝΩΤΕΡΗ	9197	12692	13336	19539	37239	40797	56546
	ΜΕΣΗ	9197	11864	12446	18265	29439	32224	44663
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	9197	11034	11596	16990	21640	23650	32780
Τ.Α.Π. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	22405	25093	26000	40000	52000	61000	71300
	ΜΕΣΗ	9250	12350	18000	26000	33000	40000	47300
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	7140	9000	14500	19500	23600	28800	32200
Τ.Α.Π.Π. Α.Τ.Ε.	ΑΝΩΤΕΡΗ	34434	39338	49351	64921	85228	101352	116000
	ΜΕΣΗ	20516	23111	26375	49080	65315	75528	85000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	3400	3400	3400	19530	21012	24757	34320
Τ.Α.Π. ΙΟΝΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	42103	51902	68712	78022	90000	105000	110000
	ΜΕΣΗ	23000	28000	40000	45000	53000	62000	70000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	8635	10365	17142	19530	23650	29410	34320

ΠΗΓΗ : ΚΕΠΕ

Πίνακας 18

Εξέλιξη συντάξεων θανάτου την περίοδο 1980-1986 στα ειδικά ταμεία και στο ΙΚΑ

		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Ι.Κ.Α.	ΑΝΩΤΕΡΗ	50025	63025	75425	90425	107600	126700	140425
	ΜΕΣΗ	8942	11318	17839	21555	26081	32182	37150
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	6430	8100	14460	17360	21020	26320	30890
Τ.Σ.Π. ΕΘΝΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	55506	66623	68077	103078	153823	166414	194659
	ΜΕΣΗ	26960	29939	31478	53135	69855	80067	85543
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	4438	5523	6045	7248	8624	10156	11284
Τ.Α.Π. Ε.Τ.Β.Α.	ΑΝΩΤΕΡΗ	36089	43310	43890	53992	79604	85420	116136
	ΜΕΣΗ	12713	15990	17507	23330	36594	38294	32760
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	7687	9224	9784	15100	19230	21020	29502
Τ.Α.Π. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	23610	26443	31000	50000	73800	105000	91800
	ΜΕΣΗ	10080	11894	18090	30000	35000	40000	47300
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	6430	8100	147000	17800	21000	25700	32200
Τ.Α.Π.Π. Α.Τ.Ε.	ΑΝΩΤΕΡΗ	34434	39338	49351	64921	85228	101352	116000
	ΜΕΣΗ	20516	23111	26375	49080	65315	75528	85000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	3400	3400	3400	19530	21012	24757	34320
Τ.Α.Π. ΙΟΝΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ	ΑΝΩΤΕΡΗ	42103	51902	68712	78022	90000	105000	110000
	ΜΕΣΗ	18000	24000	30000	32000	35000	43000	50000
	ΚΑΤΩΤΕΡΗ	8635	10365	17147	17360	21020	26320	30890

ΠΗΓΗ : ΚΕΠΕ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 7γ.

1. - Το ΤΑΠΠ της Αγροτικής Τράπεζας είναι το μοναδικό ταμείο στην Ελλάδα που χορηγεί 14,5 συντάξεις το χρόνο.
2. - Η μελέτη περιορίζεται στην περίοδο 1980 - 1986 λόγω έλλειψης στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

Η ΕΝΟΠΙΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΪΠΑΛΛΗΛΩΝ ΩΣ ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ. - ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΪΠΑΛΛΗΛΩΝ

Από την εξέταση του τρόπου λειτουργίας των ειδικών ταμείων κύριας ασφάλισης προσωπικού τραπεζών, διαπιστώσαμε την ύπαρξη διαφοροποιήσεων στην ασφάλιση μεταξύ των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων και των ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α., καθώς επίσης και μεταξύ των ίδιων των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων. Παρατηρήθηκε ότι οι διαφοροποιήσεις αυτές εντοπίζονται στις προϋποθέσεις απονομής των παροχών και σε κάποιες από τις παροχές που τελικά λαμβάνονται (κύριας σύνταξης). Διαπιστώσαμε επίσης ότι τρία από τα ειδικά ταμεία (Εθνικής, Ελλάδος - Κτηματικής, Αγροτικής) παρουσιάζουν ελλείματα ενώ και τα άλλα δύο ταμεία, δηλαδή της ΕΤΒΑ και της Ιονικής - Λαϊκής, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΟΤΟΕ, θα παρουσιάσουν και αυτά ελλείματα στο μέλλον.

Οι εργαζόμενοι στις τράπεζες, σε μια προσπάθειά τους για την υπέρβαση των διαφοροποιήσεων, τη σύγκλιση των παροχών κατά ομοειδής κατηγορίες ασφαλισμένων καθώς και τη σταδιακή και ελεγχόμενη μείωση των ελλειμάτων των ειδικών ταμείων, προτείνουν την ενοποίηση αυτών των ταμείων σε ενιαίο φερέα, στον οποίο θα συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλισμένοι τραπεζοϋπάλληλοι, για κύρια

ασφάλιση, στα ειδικά ταμεία και στο Ι.Κ.Α. Η αναφερόμενη πρόταση των εργαζομένων για την ενοποίηση των ταμείων στηρίχθηκε σε μια αναλογιστική μελέτη, η οποία ανατέθηκε από την ΟΤΟΕ σε μια ιδιωτική εταιρεία, την PRUDENTIAL ΕΠΕ. Σκοπός της μελέτης ήταν η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης και η παραμετρική της ανάπτυξη για τη σύσταση Ενιαίου Ταμείου Κύριας ασφάλισης των Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Κ.Α.Τ.). Στο σημείο αυτό θεωρείται σκόπιμο να διευκρινισθεί ότι η εκπόνηση της μελέτης έγινε πριν την ψήφιση του Ν.2084/92 και συνεπώς δεν έχει λάβει υπ' όψιν της τις μεταβολές οι οποίες έχουν επέλθει με το νόμο αυτό στο θεσμικό πλαίσιο των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Για την εκπόνηση της μελέτης ελήφθησαν υπ' όψιν οι βασικές καταστατικές διατάξεις του Ε.Τ.Κ.Α.Τ., όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την ΟΤΟΕ, δηλαδή οι πόροι του ταμείου, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, το ύψος των παροχών, οι δικαιούχοι, τα περιουσιακά στοιχεία κ.λ.π. Η αναφερόμενη μελέτη, με βάση τα πληθυσμιακά στοιχεία, τις απαραίτητες παραδοχές και τις καταστατικές διατάξεις, καταδειχνει τις ανάγκες χρηματοδότησης του Ε.Τ.Κ.Α.Τ., έτσι ώστε να είναι βιώσιμο στο διηνεκές, καθώς και τις ανάγκες χρηματοδότησης καθενός από τα πέντε ειδικά ταμεία, στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί η ενοποίηση. Οι ανάγκες χρηματοδότησης, όπως φαίνεται και στα αναλογιστικά ισοζύγια (παραρτήματα) μετατρέπονται σε ποσοστό εισφοράς επί του μηνιαίου μισθού των ασφαλισμένων των εργοδοτών και κρατικής συμμετοχής που πρέπει να αποδίδεται στα ταμεία.

Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι για να επιτευχθεί η μακροχρόνια ισορροπία εισροών και εκροών των ταμείων, είτε αυτά ενοποιηθούν είτε όχι, απαιτείται επιπρόσθετο ασφάλιστρο. Το απαιτούμενο επιπρόσθετο ασφάλιστρο καθενός από τα πέντε ειδικά ταμεία ξεχωριστά καθώς και του Ε.Τ.Κ.Α.Τ. προκύπτουν από τη μελέτη των αναλογιστικών ισοζυγίων.

Στην περίπτωση που τα αναφερόμενα ταμεία δεν ενοποιηθούν, προκύπτει ότι για να υπάρξει ισορροπία, σε σχέση με την υπάρχουσα τότε κατάσταση, κατά το έτος (1991) που έγινε η μελέτη και σε σχέση με το ύψος του ασφαλιστρού, χρειαζόταν επιπρόσθετο ασφαλιστρο της τάξεως του 30,071% για το ταμείο της Εθνικής Τράπεζας, 48,052% για το Ταμείο Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής, 9,443% για το ταμείο Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας, 29,718% για το ταμείο της ΕΤΒΑ και τέλος 46,731% για το ταμείο της Αγροτικής Τράπεζας.

Για την περίπτωση της ενοποίησης των ταμείων σε ενιαίο φορέα, έχουν γίνει δύο προσεγγίσεις. Η πρώτη προσέγγιση λαμβάνει ως ασφαλιστρο βάσης το 21% και η δεύτερη το 31,5%. Από τα αντίστοιχα δε συγκεντρωτικά ισοζύγια προκύπτει ότι: α) Στην περίπτωση του 21% και εφόσον ληφθεί υπ' όψιν το σύνολο των τραπεζοϋπαλλήλων, τότε το απαιτούμενο επιπρόσθετο ασφαλιστρο μακροχρόνιας ισορροπίας εισροών και εκροών, σε εκατοστιαίες μονάδες, θα ανέλθει στο ύψος των 26,153, ενώ εφόσον ληφθεί υπ' όψιν το σύνολο των τραπεζοϋπαλλήλων των υπαγομένων μόνον στα πέντε ειδικά ταμεία (και συνεπώς δεν θα ληφθούν υπ' όψιν οι τραπεζοϋπάλληλοι οι υπαγόμενοι στο ΙΚΑ), τότε το απαιτούμενο επιπρόσθετο ασφαλιστρο μακροχρόνιας ισορροπίας εισροών και εκροών, σε εκατοστιαίες μονάδες, θα ανέλθει στο ύψος των 35,180. β) Στην περίπτωση του 31,5% και εφόσον ληφθεί υπ' όψιν το σύνολο των τραπεζοϋπαλλήλων, τότε το απαιτούμενο επιπρόσθετο ασφαλιστρο μακροχρόνιας ισορροπίας εισροών και εκροών, σε εκατοστιαίες μονάδες, θα ανέλθει στο ύψος των 15,915, ενώ εφόσον ληφθεί υπ' όψιν το σύνολο των τραπεζοϋπαλλήλων των υπαγομένων μόνο στα πέντε ειδικά ταμεία (και συνεπώς δεν θα ληφθούν υπ' όψη οι τραπεζοϋπάλληλοι οι υπαγόμενοι στο Ι.Κ.Α.), τότε το απαιτούμενο επιπρόσθετο ασφαλιστρο μακροχρόνιας ισορροπίας εισροών και εκροών, σε εκατοστιαίες μονάδες θα ανέλθει στο ύψος των 24,971.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η κάλυψη των ελλείματων δεν

γίνεται πάντα με αύξηση του ασφάλιστρου. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι κάλυψής τους που έχουν ευθεία αναφορά στις αιτίες που τα δημιουργούν. Στην προκείμενη περίπτωση αιτίες όπως, συγχωνεύσεις τραπεζών, εθελουσία έξοδος για εκσυγχρονισμό του τραπεζικού συστήματος, περιορισμοί στην αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων, δέσμευση αποθεματικών κ.λ.π. είναι αυτές που αποστέρησαν τα ταμεία από σημαντικότερους πόρους και διατάραξαν την οικονομική τους ισορροπία.

Επίλογος

Η παροχή κύριας ασφάλισης προς το προσωπικό των Ελληνικών και ξένων τραπεζών που εδρεύουν στην Ελλάδα, στη σημερινή πραγματικότητα, χαρακτηρίζεται από ανομοιογένεια καθώς δεν υπάρχει ένας ενιαίος φορέας που να αναλαμβάνει την ευθύνη της ασφάλισης της συγκεκριμένης ομάδας εργαζομένων αλλά έξι, τα ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης προσωπικού τραπεζών και το ΙΚΑ.

Εξετάζοντας τον τρόπο οργάνωσης των ειδικών ταμείων, όπως επίσης και τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένα και λειτουργούν αυτά τα ταμεία, διαπιστώθηκαν τα προβλήματα και οι αδυναμίες που εμφανίζουν καθώς και η προοπτική τους στο άμεσο μέλλον. Επιβεβαιώθηκε επιπλέον η άποψη ότι η ενοποίηση των ειδικών ταμείων σε ενιαίο φορέα θα είναι σε θέση να εξασφαλίσει την άρση των διαφοροποιήσεων και της ανομοιομορφίας στον τρόπο ασφάλισης των τραπεζοϋπαλλήλων. Μέσα από αυτή την άποψη (πρόταση) του συνδικαλιστικού οργάνου των εργαζομένων διαγράφεται, θεωρητικά τουλάχιστον, η άρση των διαφοροποιήσεων, η εξάλειψη της ανομοιομορφίας και η βιωσιμότητα αυτών των ταμείων. Η συγκεκριμένη πρόταση ενοποίησης των ταμείων σε ενιαίο φορέα θα μπορούσε να αποτελέσει αφετηρία διαλόγου μεταξύ των εργαζομένων και του κράτους, με σκοπό την επίλυση του προβλήματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Κρεμάλης Κ., «Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων»
Εκδόσεις Σάκουλα, Αθήνα 1985.
2. Προβόπουλος Γ., «Κοινωνική Ασφάλιση»
Εκδόσεις ΙΟΒΕ, Αθήνα 1987
3. Ρουπακιώτης Χ., «Η Κρίση της Κοινωνικής Ασφάλισης»
Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1990
4. Σκουτέλης Γ., «Κοινωνικές Ασφαλίσεις Ανάπτυξη και Κρίση»
Εκδόσεις Κέντρου Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα 1990
5. Χατζηδημητρίου Φ. - Ψηλός Γ., «Ασφαλιστική Νομοθεσία»
Έκδοση Δελτίου Εργατικής Νομοθεσίας, Αθήνα 1984
6. Χρυσόχορς Α., «Ελληνική Κοινωνική Ασφάλιση»
Αθήνα 1945
7. Χρυσόχορς Α., «Γενικαί Αρχαί της Κοινωνικής Ασφάλισης»
Αθήνα 1955
8. Πέτρουλας Π., Ρομπόλης Σ., Ξυδέας Ε., Χλέτσος Μ., «Η Κοινωνική Ασφάλιση Στην Ελλάδα Η περίπτωση Του ΙΚΑ»
Ι.Ν.Ε. - ΓΣΕΕ, Αθήνα 1993
9. Εκθέσεις 10 Κοινωνική Ασφάλιση, «Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983- 1987», Εκδόσεις ΚΕΠΕ, Αθήνα 1988

10. Εκθέσεις 10 Κοινωνική Ασφάλιση, « Εκθέσεις Για Το Πρόγραμμα 1988 - 1992», Εκδόσεις ΚΕΠΕ, Αθήνα 1990
11. Πίνακες Στοιχείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης των Τραπεζοϋπαλλήλων - ΟΤΟΕ, Επιτροπή Ασφαλιστικού - Αθήνα Δεκέμβριος 1990
12. Φυλλάδιο, «Η Αυτονομία των Ταμείων» ΟΤΟΕ, Αθήνα Δεκέμβρης 1992
13. Φυλλάδιο, «Το Νέο Ασφαλιστικό Τοπίο» ΟΤΟΕ, Αθήνα
14. Φυλλάδιο, «Ενιαίο Ταμείο Κύριας Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων» ΟΤΟΕ, Αθήνα , Ιούνιος 1992.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι παραδοχές και τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η μελέτη, και τα οποία αποτελούν το πλαίσιο των προϋποθέσεων εκπονώσεως των αναλογιστικών μελετών, για κάθε ένα από τα πέντε ειδικά ταμεία των εργαζομένων στις τράπεζες, καθώς και για το υπό ίδρυσιν Ε.Τ.Κ.Α.Τ., έχουν ως εξής:

1) Κοινά στοιχεία και παραδοχές για όλα τα ειδικά ταμεία.

α) Οι συντάξιμες αποδοχές. Ως συντάξιμες αποδοχές υπολογίσθηκε το 90% των αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορά. β) Ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της σύνταξης. Η σύνταξη σύμφωνα με το Ν. 1902/90 υπολογίζεται με διαφορετικό τρόπο για τους προσληφθέντες πριν το 1983 και μετά το 1983. Για τους προσληφθέντες πριν το 1983 υπολογίζεται σε 35^α, δηλαδή 1/35 για κάθε έτος. Για τους προσληφθέντες μετά το 1983 υπολογίζεται σε 50^α, ήτοι για τα πρώτα 25 έτη 1/50 για κάθε έτος, για τα επόμενα 5 έτη 2/50 για κάθε έτος και για τα επόμενα 5 τελευταία έτη 3/50 για κάθε έτος. Τα ανώτερα ποσοστά υπολογίζονται στο 80% των συντάξιμων αποδοχών. γ) Η προϋπηρεσία. Υπολογίσθηκε ως μέση προϋπηρεσία για μεν τους άνδρες δύο χρόνια για δε τις γυναίκες ένας χρόνος. δ) Έξοδα διαχείρισης των ταμείων. Επειδή τα ταμεία εξυπηρετούνται από υπαλλήλους αποσπασμένους από την Τράπεζα ελήφθησαν υπ'όψη

ως έξοδα διαχείρισης ένα ποσοστό 2‰ επί των πάσης φύσεως εισφορών.

2) Ειδικά στοιχεία και παραδοχές ανά ταμείο

1) Τ.Σ.Π. ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Για την αναλογιστική μελέτη του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας ελήφθησαν υπ' όψιν τα παρακάτω ειδικά στοιχεία και παραδοχές:

A) Καλυπτόμενα άτομα - ασφάλιστρα.

Σύμφωνα με στοιχεία της 31/5/91 το Τ.Σ.Π. Εθνικής Τράπεζας κάλυπτε 14.852 ασφαλισμένους, 7.584 συνταξιούχους, και το συνολικό ασφάλιστρο ανέρχονταν σε 16% και από 1/1/1996 θα έφθανε στο 17,5%.

B) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ελήφθη υπ' όψη ο συνδυασμός του Ν. 1902/90 και του καταστατικού του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας, που διαμορφώνεται ως εξής:

B₁) Συνταξεις λόγω γήρατος

	Πρόσληψη μέχρι 31-12-1982				Πρόσληψη από 1-1-1983	
	Συμπλήρωση προϋπ. μέχρι 31-12-1997		Συμπλήρωση προϋπ. από 1-1-1998		Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία
	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία		
Ανδρες	32 25	ανεξ. 55	32 25	ανεξ. 60	25	60
Γυναίκες άγαμες-έγγαμες	27 20	ανεξ. 53	27 20	ανεξ. 58	20	58
μητέρες με ανηλ. παιδιά	15 22	42 ανεξ.	15 22	50 ανεξ.	20	50

B₂) Λόγω αναπηρίας ή θανάτου

Απαιτούνται δέκα χρόνια υπηρεσίας, για ειδικές δε περιπτώσεις μειωμένος χρόνος όπως αναφέρονται στο καταστατικό. Σε ότι αφορά τη σύνταξη θανάτου η χήρα δικαιούται το 60 % της σύνταξης του θανόντος. Η χήρα με ένα (1) παιδί δικαιούται το 80% της σύνταξης του θανόντος. Για κάθε παιδί πέραν του ενός 5% της σύνταξης του θανόντος μέχρι του ποσού 95% της σύνταξης του θανόντος. Για ένα παιδί χωρίς την ύπαρξη χήρας 50% της σύνταξης του θανόντος.

Γ) Αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου.

Θεωρήθηκε αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του Ταμείου κατά το πρώτο έτος ίσος με τον μέσο αριθμό των ετησίως εξερχομένων, αυξανόμενο κάθε επόμενο έτος κατά το ποσοστό ετήσιας αύξησης του πληθυσμού της χώρας, δηλαδή 7,5‰. Κατόπιν τούτου θεωρήθηκε ότι το πρώτο έτος θα εισέλθουν στην ασφάλιση 446 άτομα, 274 άνδρες και 172 γυναίκες και για τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός θα αυξάνεται κατά 7,5‰ αντίστοιχα για άνδρες και γυναίκες.

Δ) Περιουσία του Ταμείου

Η περιουσία του ταμείου (δηλ. ακίνητα, καταθέσεις, χρεώγραφα, ομόλογα, μετοχές) εκτιμήθηκε κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης στο ύψος των 18.192,0 δις δρχ.

II) Τ.Σ.Π.Π. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Για την αναλογιστική μελέτη του ταμείου της Αγροτικής Τράπεζας ελήφθησαν υπόψη τα παρακάτω ειδικά στοιχεία και παραδοχές:

A) Καλυπτόμενα άτομα - ασφάλιστρα

Στις 31/5/91 το Τ.Σ.Π. Αγροτικής Τράπεζας κάλυπτε 6.056 ασφαλισμένους, 5.579 συνταξιούχους και το συνολικό ασφάλιστρο ανέρχονταν στο 21%.

B) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ελήφθη υπόψη ο συνδυασμός του Ν.1902/90 και του καταστατικού του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας, που διαμορφώνεται ως εξής:

B₁) Συντάξεις λόγω γήρατος

	Πρόσληψη μέχρι 31-12-1982				Πρόσληψη από 1-1-1983	
	Συμπλήρωση προϋπ. μέχρι 31-12-1997		Συμπλήρωση προϋπ. από 1-1-1998			
	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία
Άνδρες	32 25	ανεξ. 55	32 25	ανεξ. 60	25	60
Γυναίκες άγαμες- έγγαμες	32 25	ανεξ. 53	32 25	ανεξ. 58	25	58
Μητέρες με παιδιά ανηλ.	22 15	ανεξ. 42	22 15	ανεξ 50	25	50

B₂) Λόγω αναπηρίας ή θανάτου

Απαιτούνται πέντε χρόνια υπηρεσίας, για ειδικές δε περιπτώσεις μειωμένος χρόνος όπως αναφέρεται στο καταστατικό. Σχετικά με τις συντάξεις θανάτου η χήρα δικαιούται το 60% της σύνταξης του θανόντος. Η χήρα με ένα (1) παιδί δικαιούται το 80% της σύνταξης του θανόντος. Για κάθε επιπλέον παιδί πέραν του ενός 5% της σύνταξης του θανόντος μέχρι του ποσοστού 95% της σύνταξης του θανόντος. Για ένα παιδί χωρίς την ύπαρξη χήρας 50% της σύνταξης του θανόντος.

Γ) Αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου.

Θεωρήθηκε αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου κατά το πρώτο έτος ίσος με τον μέσο αριθμό των ετησίως εξερχομένων, αυξανόμενο κάθε επόμενο έτος κατά το ποσοστό ετησίας αύξησης του πληθυσμού της χώρας δηλ. 7,5‰. Έτσι το πρώτο έτος θα εισέλθουν στην ασφάλιση 185 άτομα, 112 άνδρες και 73 γυναίκες και για τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός θα αυξάνεται κατά 7,5‰ αντίστοιχα.

Δ) Περιουσία του Ταμείου.

Η περιουσία του ταμείου (δηλ. ακίνητα, καταθέσεις, χρώγραφα, ομόλογα, μετοχές) εκτιμήθηκαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης στο ύψος των 2349,0 δις δρχ.

III) Τ.Σ.Π. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ

Τα ειδικά στοιχεία και οι παραδοχές που ελήφθησαν υπ'όψη για την αναλογιστική μελέτη του παραπάνω ταμείου, έχουν ως εξής:

A) Καλυπτόμενα άτομα - ασφάλιστρα.

Το Τ.Σ.Π. Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής στις 31/5/91 κάλυπτε 4431 ασφαλισμένους, 4514 συνταξιούχους και το συνολικό ασφάλιστρο ήταν της τάξεως του 15%.

B) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ελήφθη υπ'όψη ο συνδιασμός του Ν 1902/90 και του καταστατικού του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας, που διαμορφώνονται ως εξής:

B₁. Συντάξεις λόγω γήρατος

Α ν δ ρ ε ς	Πρόσληψη μέχρι 31-12-1982				Πρόσληψη από 1-1-1983	
	Συμπλήρωση προϋπ. μέχρι 31-12-1997		Συμπλήρωση προϋπ. από 1-1-1998			
	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία
	32	ανεξ.	32	ανεξ.	25	60
	25	55	25	60		
Γυναίκες άγαμες- έγγαμες	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	58
	20	53	20	58		
	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	58
	20	53	20	58		
Μητέρες με ανηλ. παιδιά	20	42	20	50	20	50
Απόλυση όριο ηλικίας	15	Ανεξ	15	Ανεξ.	15	Ανεξ.

Β₂) Λόγω αναπηρίας ή θανάτου

Λόγω αναπηρίας απαιτούνται 10 χρόνια υπηρεσίας, λόγω θανάτου 5 χρόνια. Σε ότι αφορά τους συνταξιούχους θανάτου, η χήρα διακιούται το 60% της σύνταξης του θανόντος. Η χήρα με ένα παιδί διακιούται το 80% της σύνταξης του θανόντος, ενώ για κάθε επιπλέον παιδί πέραν του ενός, 5% επιπλέον της σύνταξης του θανόντος μέχρι του ποσοστού 95% της σύνταξης. Για ένα παιδί χωρίς την ύπαρξη χήρας 50% της σύνταξης του θανόντος.

Γ) Αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου.

Θεωρήθηκε αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου κατά το πρώτο έτος ίσος με τον μέσο όρο των ετησίως εξερχομένων αυξανόμενο κάθε έτος κατά το ποσοστό ετήσιας αύξησης του πληθυσμού της χώρας, δηλαδή 7,5‰. Ύστερα από τα παραπάνω θεωρήθηκε ότι το πρώτο έτος θα εισέλθουν στην ασφάλιση 140 άτομα, 106 άνδρες και 34 γυναίκες και για τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός θα αυξάνεται αντίστοιχα κατά 7,5‰.

Δ) Περιουσία του ταμείου

Η περιουσία του ταμείου (δηλαδή ακίνητα, καταθέσεις, χρεώγραφα, ομόλογα, μετοχές) κατά τη διάρκεια εκπονήσεως της μελέτης εκτιμήθηκε στο ύψος των 17239,0 δις δρχ.

IV) Τ.Α.Π. ΙΟΝΙΚΗΣ - ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

A) Τα άτομα που καλύπτονταν από το Τ.Α.Π. Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας τις 31/5/91 ήταν 3181 ασφαλισμένοι, 1106 συνταξιούχοι και το συνολικό ασφάλιστρο ήταν της τάξεως του 35%.

B) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ελήφθη υπ' όψη ο συνδιασμός του Ν. 1902/90 και του καταστατικού του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας, που διαμορφώνονται ως εξής:

B₁) Συντάξεις λόγω γήρατος.

	Πρόσληψη μέχρι 31-12-1982				Πρόσληψη από 1-1-1983	
	Συμπλήρωση προϋπ. μέχρι 31-12-1997		Συμπλήρωση προϋπ. από 1-1-1998			
	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία
Ανδρες	32	ανεξ.	32	ανεξ.	25	60
	25	55	25	60		
Γυναίκες άγαμες- έγγαμες	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	58
	20	53	20	58		
	27	ανεξ.	27	ανεξ.		
	20	53	20	58		
Μητέρες με ανηλ. παιδιά	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	50
	20	42	20	50		
Απόλυση όριο ηλικίας	20	Ανεξ	20	Ανεξ.	20	Ανεξ.

B₂) Λόγω αναπηρίας ή θανάτου

Για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου απαιτούνται δέκα χρόνια υπηρεσίας και μειωμένος χρόνος, για ειδικές περιπτώσεις, όπως αναφέρεται στο καταστατικό. Σε ότι αφορά τις συντάξεις θανάτου, η χήρα δικαιούται το 60% της σύνταξης του θανόντος. Η χήρα με ένα παιδί δικαιούται το 80% της σύνταξης, ενώ για κάθε επιπλέον παιδί πέραν του ενός η σύνταξη αυξάνεται κατά 5% και μπορεί να φτάσει μέχρι 100% της σύνταξης του θανόντος. Τα ορφανά τέκνα, χωρίς την ύπαρξη χήρας, δικαιούνται το 60% της σύνταξης.

Γ) Αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου.

Θεωρήθηκε ότι το πρώτο έτος θα εισέλθουν στην ασφάλιση του ταμείου 93 άτομα, 55 άνδρες και 38 γυναίκες και για τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός θα αυξάνεται κατά 7,5‰ αντίστοιχα, όσο δηλαδή και το ποσοστό ετήσιας αύξησης του πληθυσμού της χώρας.

Δ) Περιουσία του ταμείου

Η περιουσία του ταμείου κατά τη διάρκεια εκπονώσεως της μελέτης εκτιμήθηκε σε 4500,0 δις δρχ.

V) Τ.Α.Π. ΕΤΒΑ

Για την αναλογιστική μελέτη του Τ.Α.Π. ΕΤΒΑ ελήφθησαν υπ' όψη τα παρακάτω στοιχεία και παραδοχές:

A) Καλυπτόμενα άτομα - ασφάλιστρα

Στις 31/5/91 το Τ.Α.Π. ΕΤΒΑ κάλυπτε 719 ασφαλισμένους, 314 συνταξιούχους και το συνολικό ασφάλιστρο ήταν 15%

B) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ελήφθη υπ' όψη ο συνδιασμός του Ν. 1902/90 και του καταστατικού του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας, που διαμορφώνονται ως εξής.

B₁) Συντάξεις λόγω γήρατος

	Πρόσληψη μέχρι 31-12-1982				Πρόσληψη από 1-1-1983			
	Συμπλήρωση προϋπ. μέχρι 31-12-1997		Συμπλήρωση προϋπ. από 1-1-1998					
	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία	Συντάξιμη υπηρεσία	Ηλικία		
Ανδρες	32	ανεξ.	32	ανεξ.	25	60		
	25	55	25	60				
Γυναίκες άγαμες- έγγαμες	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	58		
	20	53	20	58				
	27	ανεξ.	27	ανεξ.			20	58
	20	53	20	58				
Μητέρες με ανηλ. παιδιά	27	ανεξ.	27	ανεξ.	20	50		
	20	42	20	50				

B₂) Συντάξεις λόγω αναπηρίας ή θανάτου

Για χορήγηση σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου απαιτούνται πέντε χρόνια υπηρεσίας, για ειδικές δε περιπτώσεις μειωμένος χρόνος όπως αναφέρεται στο καταστατικό. Σε ότι αφορά τους δικαιούχους σύνταξης θανάτου, η χήρα δικαιούται το 60% της σύνταξης του θανόντος ενώ η χήρα με ένα παιδί το 80% της σύνταξης. Για κάθε επιπλέον παιδί πέραν του ενός 5% της σύνταξης μέχρι του ποσοστού 95%. Τα ορφανά τέκνα, χωρίς την ύπαρξη χήρας, δικαιούνται το 60% της σύνταξης.

Γ) Αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του ταμείου.

Θεωρήθηκε ότι το πρώτο έτος θα εισέλθουν στην ασφάλιση του ταμείου 30 άτομα, 17 άνδρες και 13 γυναίκες και για τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός θα αυξάνεται κατά 7,5‰ αντίστοιχα, όσο δηλαδή και το ποσοστό ετήσιας αύξησης του πληθυσμού της χώρας.

Δ) Περιουσία του ταμείου.

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης η περιουσία του ταμείου (ακίνητα, καταθέσεις, χρεώγραφα, ομόλογα, μετοχές) εκτιμήθηκε στο ύψος των 6758,0 δις δρχ.

VI) ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΪΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τα στοιχεία και οι παραδοχές που ελήφθησαν υπόψιν για τη μελέτη του Ε.Τ.Κ.Α.Τ., έχουν ως εξής:

– **Αριθμός ασφαλισμένων και συνταξιούχων :** Στην ασφάλιση του Ε.Τ.Κ.Α.Τ. θα περιλαμβάνονται οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι των 5 ειδικών ταμείων και του ΙΚΑ. Σύμφωνα με στοιχεία της 31/5/1991 τα πέντε ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης τραπεζοϋπαλλήλων παρείχαν ασφάλιση σε 29.203 ασφαλισμένους και 19.067 συνταξιούχους. Τα αντίστοιχα ποσά της ίδιας περιόδου για τους ασφαλισμένους τραπεζοϋπάλληλους του ΙΚΑ ήταν 25.430 και 3.500 αντίστοιχα.

– **Αποδοχές που υπόκεινται σε εισφορά - συντάξιμες αποδοχές:**

Με βάση τα στοιχεία του ταμείου κατατάχθηκαν οι αποδοχές των ασφαλισμένων κατά ηλικία και κατά έτη ασφάλισης και στη συνέχεια ομαλοποιήθηκαν οι προκύπτουσες κλίμακες. Για τις συντάξιμες αποδοχές χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον και τα στοιχεία των εξελθόντων σε σύνταξη κατά τα τελευταία έτη. Ως βάση για τον καθορισμό των συντάξιμων αποδοχών ελήφθη υπόψιν το καταστατικό του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος, ενώ οι εισφορές και οι συντάξεις υπολογίσθηκαν επί 14 μισθών ετησίως και 14 συντάξεων αντίστοιχα.

– **Νεοεισερχόμενοι στην ασφάλιση του ταμείου:**

Θεωρήθηκε αριθμός νεοεισερχομένων στην ασφάλιση του

Ταμείου κατά το πρώτο έτος ίσος με τον αριθμό των ετησίως εξερχομένων, αυξανόμενος κάθε επόμενο έτος κατά το ποσοστό ετήσιας αύξησης του πληθυσμού της χώρας, δηλαδή 7,5%.

– Εξαγορά προϋπηρεσίας

Θεωρήθηκαν δύο έτη προϋπηρεσίας για τους άνδρες, ένα για τις γυναίκες και εξαγορά αυτής στο τέλος της ενεργού υπηρεσίας.

– Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από το Ενιαίο Ταμείο τραπεζοϋπαλλήλων, βάση αποτέλεσε το καταστατικό του ταμείου της Εθνικής Τράπεζας όπως τροποποιήθηκε με το Ν.1902/90 χωρίς τη διάκριση για αυτούς που ασφαλίστηκαν μετά την 1/1/1983, ενώ η αναπροσαρμογή των συντάξεων θα γίνεται με βάση την αναπροσαρμογή των αποδοχών των εν ενεργεία. Έτσι, όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 1, τα όρια ηλικίας και η συντάξιμη υπηρεσία διαμορφώνονται ως εξής: Για τους άνδρες που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31/12/97 ηλικία 55 ετών και 25 χρόνια συντάξιμη υπηρεσία, ενώ για αυτούς που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1/1/98 ηλικία 60 ετών και 25 συντάξιμα χρόνια. Για τους παραπάνω ασφαλισμένους, ανεξαρτήτου χρονολογίας θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, προβλέπεται η χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση 32 ετών συντάξιμης υπηρεσίας ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Για τις γυναίκες

ασφαλισμένες με ανήλικο παιδί, ανεξαρτήτως χρονολογίας θεμελίωσης δικαιώματος για σύνταξη, προβλέπεται η χορήγηση αυτής με τη συμπλήρωση 22 ετών συντάξιμης υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας, ενώ για τις γυναίκες με ενήλικα ή χωρίς παιδιά απαιτούνται 20 συντάξιμα χρόνια και ηλικία 53 ετών αν θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31/12/97 και ηλικία 58 ετών και 25 συντάξιμα χρόνια αν θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1/1/98.

Για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου απαιτούνται 10 χρόνια υπηρεσίας, ανεξαρτήτως ηλικίας, ενώ για τη χορήγηση τέτοιων συντάξεων σε ειδικές περιπτώσεις, απαιτείται μειωμένος χρόνος ο οποίος ορίζεται από το καταστατικό του ταμείου. Σε ότι αφορά τους δικαιούχους σύνταξης θανάτου ορίζεται ότι η χήρα δικαιούται το 60% της σύνταξης του θανόντος. Η χήρα με ένα παιδί το 80% ενώ για κάθε επιπλέον παιδί πέραν του ενός 5% μέχρι του ποσοστού 95% της σύνταξης του θανόντος.

Πίνακας 1

Προϋποθέσεις σύνταξης γήρατος ασφαλισμένων Ε.Τ.Κ.Α.Τ.

	Συνταξιοδότηση μέχρι 31.12.97		Συνταξιοδότηση μετά την 1.1.98	
	Συντ. Υπηρ.	Ηλικία	Συντ. Υπηρ.	Ηλικία
Άνδρες	32	Ανεξ.	32	Ανεξ.
	25	55	25	60
Γυναίκες				
Με ανήλικο παιδί	25	12	15	50
>> >>	22	Ανεξ.	22	Ανεξ.
Με ενηλ. ή χωρ. παιδί	20	53	25	58

– Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης

Η σύνταξη θα υπολογίζεται σαν ποσοστό του συντάξιμου μισθού κατά 2,28571% κατά έτος ασφάλισης. Η πλήρης σύνταξη θα αποτελεί το 80% του συντάξιμου μισθού και θα δίνεται στα 35 χρόνια ασφάλισης. Μετά τη συμπλήρωση των 35 χρόνων ασφάλισης θα προστίθεται 1/50 του συντάξιμου μισθού για κάθε επιπλέον χρόνο ασφάλισης και μέχρι τα 40 χρόνια ασφάλισης.

– Έξοδα διαχείρισης του ταμείου.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι τα ταμεία των τραπεζοϋπαλλήλων εξυπηρετούνται από υπαλλήλους απεσπασμένους από τις Τράπεζες, θεωρήθηκε ότι η πρακτική αυτή θα ακολουθηθεί και στο ενιαίο ταμείο. Έτσι, τα έξοδα διοίκησης υπολογίσθηκαν στο ποσοστό του 2‰ επί των πάσης φύσεως εσόδων εξ εισφορών.

– Περιουσία του ταμείου

Η περιουσία του ταμείου, που θα περιλαμβάνει τα επί μέρους περιουσιακά στοιχεία των ενοποιημένων ταμείων δηλαδή ακίνητα, χρεώγραφα, ομόλογα, μετοχές, καταθέσεις υπολογίσθηκε στο ύψος των 49.038,0 δις δρχ.

ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΙΣΟΖΥΓΙΑ

Τα αναλογιστικά ισοζύγια για κάθε ένα από τα πέντε Ειδικά Ταμεία, καθώς και για το υπό ίδρυσιν Ενιαίο Ταμείο Κύριας Ασφάλισης.

Πίνακας 2

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ 31 - 5 - 1991 (σε εκατ. δρχ.)		
βάση του ισχύοντος ήδη καταστατικού και του Ν.1902/90		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Παρούσα αξία εισφορών	1	Παρούσα αξία παροχών
παρούσας γενιάς : 97695,4		παρούσας γενιάς : 331946,2
Παρούσα αξία εισφορών	2	Παρούσα αξία παροχών
μέλλουσας γενιάς : 126796,8		μέλλουσας γενιάς : 133834,2
Παρούσα αξία εξαγοράς	3	Παρούσα αξία παροχών
πρωΐπηρεσίας : 8134,0		ήδη συνταξιούχων : 188923,2
Μερικό σύνολο : 232626,2		
Περιουσία : 18192,0	4	Παρούσα αξία εξόδων
		διαχείρισης : 465,3
Αναλογιστικό έλλειμα : 404350,7	5	Αναλογιστικό πλεόνασμα: 0
Σύνολο : 655168,9	6	Σύνολο : 655168,9
Τα 232626,2 αντιστοιχούν σε 17,3%		
Τα 404350,7 αντιστοιχούν σε χ = 30,071%		
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) = 30,071		

Πίνακας 3

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ 31 - 5 - 1991 (σε εκατ. δρχ.)		
βάση του ισχύοντος ήδη καταστατικού και του Ν.1902/90		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Παρούσα αξία εισφορών παρούσας γενιάς : 24520,7	1	Παρούσα αξία παροχών παρούσας γενιάς : 111429,2
Παρούσα αξία εισφορών μέλλουσας γενιάς : 31371,2	2	Παρούσα αξία παροχών μέλλουσας γενιάς : 43934,7
Παρούσα αξία εξαγοράς προϋπηρεσίας : 2519,7 Μερικό σύνολο : 58411,6	3	Παρούσα αξία παροχών ήδη συνταξιούχων : 107290,6
Περιουσία : 17239,0	4	Παρούσα αξία εξόδων διαχείρισης : 116,8
Αναλογιστικό έλλειμα : 187120,7	5	Αναλογιστικό πλεόνασμα: 0
Σύνολο : 262771,3	6	Σύνολο : 262771,3
Τα 58411,6 αντιστοιχούν σε 15%		
Τα 187120,7 αντιστοιχούν σε $\chi =$		48,052%
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) = 48,052		

Πίνακας 4

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ 31 - 5 - 1991 (σε εκατ. δραχ.)		
βάση του ισχύοντος ήδη καταστατικού και του Ν.1902/90		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Παρούσα αξία εισφορών παρούσας γενιάς : 44,64,1	1	Παρούσα αξία παροχών παρούσας γενιάς : 73294,5
Παρούσα αξία εισφορών μέλλουσας γενιάς : 45554,6	2	Παρούσα αξία παροχών μέλλουσας γενιάς : 27672,2
Παρούσα αξία εξαγοράς προϋπηρεσίας : 9969,8 Μερικό σύνολο : 99588,5	3	Παρούσα αξία παροχών ήδη συνταξιούχων : 29992,9
Περιουσία : 4500,0	4	Παρούσα αξία εξόδων διαχείρισης : 199,2
Αναλογιστικό έλλειμα : 26870,3	5	Αναλογιστικό πλεόνασμα: 0
Σύνολο : 130958,8	6	Σύνολο : 130958,8
Τα 99588,5 αντιστοιχούν σε 35%		
Τα 26870,3 αντιστοιχούν σε χ =		9,443%
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) = 9,443		

Πίνακας 5

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΤΒΑ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ 31 - 5 - 1991 (σε εκατ. δρχ.)		
βάση του ισχύοντος ήδη καταστατικού και του Ν.1902/90		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Παρούσα αξία εισφορών παρούσας γενιάς : 4232,6	1	Παρούσα αξία παροχών παρούσας γενιάς : 22299,9
Παρούσα αξία εισφορών μέλλουσας γενιάς : 7518,6	2	Παρούσα αξία παροχών μέλλουσας γενιάς : 10592,2
Παρούσα αξία εξαγοράς προϋπηρεσίας : 523,8 Μερικό σύνολο : 12275,0	3	Παρούσα αξία παροχών ήδη συνταξιούχων : 10453,5
Περιουσία : 6758,0	4	Παρούσα αξία εξόδων διαχείρισης : 24,6
Αναλογιστικό έλλειμα : 24317,2	5	Αναλογιστικό πλεόνασμα: 0
Σύνολο : 43350,29	6	Σύνολο : 43350,20
Τα 12275,0 αντιστοιχούν σε 15%		
Τα 24317,2 αντιστοιχούν σε $\chi =$ 29,718%		
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) = 29,718		

Πίνακας 6

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ 31 - 5 - 1991 (σε εκατ. δραχ.)			
βάση του ισχύοντος ήδη καταστατικού και του Ν.1902/90			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Παρούσα αξία εισφορών παρούσας γενιάς : 42857,7	1	Παρούσα αξία παροχών παρούσας γενιάς : 131547,7	131547,7
Παρούσα αξία εισφορών μέλλουσας γενιάς : 51524,0	2	Παρούσα αξία παροχών μέλλουσας γενιάς : 50595,8	50595,8
Παρούσα αξία εξαγοράς προϋπηρεσίας : 5074,4 Μερικό σύνολο : 99456,4	3	Παρούσα αξία παροχών ήδη συνταξιούχων : 140780,9	140780,9
Περιουσία : 2349,0	4	Παρούσα αξία εξόδων διαχείρισης : 198,9	198,9
Αναλογιστικό έλλειμα : 221318,2	5	Αναλογιστικό πλεόνασμα:	0
Σύνολο : 323123,3	6	Σύνολο : 323123,3	323123,3
Τα 99456,1 αντιστοιχούν σε 21%			
Τα 221318,2 αντιστοιχούν σε χ = 46,731%			
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) = 46,731			

Πίνακας 7

TAMEIO : ENIAIO [Μόνο τα 5] με 21%

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31/5/91 (σε εκατ. δρχ.)			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς των (5) : 242949,0	1		P.V. παροχών παρούσας γενιάς των (5) : 820071,1
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0	2		P.V. παροχών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς των (5) : 344955,9	3		P.V. παροχών μέλλουσας γενιάς των (5) : 400168,2
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0	4		P.V. παροχών μέλλοντος γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. εισφορών εξαγοράς προϋπηρεσίας : 31542,2 Μερικό σύνολο : 619447,1	5		P.V. παροχών ήδη συνταξιούχων των (5) : 484723,4
Περιουσία : 49038,8	6		P.V. παροχών ήδη συν/χων υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. Κόστος διαδ/κης ασφάλισης στο ΙΚΑ : 0	7		P.V. δαπανών διαχείρισης : 1238,9
Αναλογιστικό έλλειμα : 1037715,7	8		Αναλογιστικό πλεόνασμα : 0
Σύνολο : 1706201,6	9		Σύνολο : 1706201,6
		Τα 619447,1 αντιστοιχούν σε 21%	
		Τα 1037715,7 αντιστοιχούν σε $\chi =$ 35,180%	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%)			35.180

Πίνακας 8

TAMEIO : ENIAIO, [Τα (5) + ΙΚΑ] με 21%

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31/5/91 (σε εκατ. δρχ.)			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς των (5) : 242949,0	1		P.V. παροχών παρούσας γενιάς των (5) : 820071,1
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 229212,1	2		P.V. παροχών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 546943,1
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς των (5) : 344955,9	3		P.V. παροχών μέλλουσας γενιάς των (5) : 400168,2
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 265370,6	4		P.V. παροχών μέλλοντος γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 307844,6
P.V. εισφορών εξαγοράς προϋπηρεσίας : 47218,8 Μερικό σύνολο : 1129706,4	5		P.V. παροχών ήδη συνταξιούχων των (5) : 484723,4
Περιουσία : 49038,8	6		P.V. παροχών ήδη συν/χων υπαγ. στο ΙΚΑ : 88977,4
P.V. Κόστος διαδ/κης ασφάλισης στο ΙΚΑ : 65356,2	7		P.V. δαπανών διαχείρισης : 2289,4
Αναλογιστικό έλλειμα : 1406885,8	8		Αναλογιστικό πλεόνασμα : 0
Σύνολο : 2650987,2	9		Σύνολο : 2650987,2
Τα 1129706,4 αντιστοιχούν σε 21%			
Τα 1406885,8 αντιστοιχούν σε $\chi =$ 26,153%			
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%)			26,153

Πίνακας 9

TAMEIO : ENIAIO, [Μόνο τα (5)] με 31,5%

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31/5/91 (σε εκατ. δρχ.)		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς των (5) : 359965,8	1	P.V. παροχών παρούσας γενιάς των (5) : 820071,1
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0	2	P.V. παροχών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς των (5) : 517433,9	3	P.V. παροχών μέλλουσας γενιάς των (5) : 400168,2
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0	4	P.V. παροχών μέλλοντος γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. εισφορών εξαγοράς προϋπηρεσίας : 47313,2 Μερικό σύνολο : 924712,2	5	P.V. παροχών ήδη συνταξιούχων των (5) : 484723,4
Περιουσία : 49038,8	6	P.V. παροχών ήδη συν/χων υπαγ. στο ΙΚΑ : 0
P.V. Κόστος διαδ/κης ασφάλισης στο ΙΚΑ : 0	7	P.V. δαπανών διαχείρισης : 1849,4
Αναλογιστικό έλλειμα : 733061,9	8	Αναλογιστικό πλεόνασμα : 0
Σύνολο : 1706812,1	9	Σύνολο : 1706812,1
Τα 924712,2 αντιστοιχούν σε 31,5%		
Τα 733061,9 αντιστοιχούν σε χ = 24,971%		
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) 24,971		

Πίνακας 10

ΤΑΜΕΙΟ : ΕΝΙΑΙΟ, [Τα (5) + ΙΚΑ] με 31,5%

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31/5/91 (σε εκατ. δρχ.)		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς των (5) : 359965,8	1	P.V. παροχών παρούσας γενιάς των (5) : 820071,1
P.V. εισφορών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 339612,4	2	P.V. παροχών παρούσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 5469943,1
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς των (5) : 517433,9	3	P.V. παροχών μέλλουσας γενιάς των (5) : 400168,2
P.V. εισφορών μέλλουσας γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 398055,9	4	P.V. παροχών μέλλοντος γενιάς υπαγ. στο ΙΚΑ : 367844,6
P.V. εισφορών εξαγοράς προϋπηρεσίας : 70828,2 Μερικό σύνολο : 1685896,2	5	P.V. παροχών ήδη συνταξιούχων των (5) : 484723,4
Περιουσία : 49038,8	6	P.V. παροχών ήδη συν/χων υπαγ. στο ΙΚΑ : 88977,4
P.V. Κόστος διαδ/κης ασφάλισης στο ΙΚΑ : 65356,2	7	P.V. δαπανών διαχείρισης : 3371,8
Αναλογιστικό έλλειμα : 851809,2	8	Αναλογιστικό πλεόνασμα : 0
Σύνολο : 2652099,6	9	Σύνολο : 2652099,6
Τα 1685896,2 αντιστοιχούν σε 31,5%		
Τα 851809,2 αντιστοιχούν σε χ = 15,915%		
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΣΕ ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (%) 15,915		